

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਫਰਵਰੀ 27, 1987

February 27, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

P.O. BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਬਿਆਨ 'ਮੈਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਹਾਂ'

—ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਹਰ ਹਾਲਤ 'ਚ ਅਮਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤ੍ਯੁਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਕਬਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਸੈਂਟਰ ਨਾਲ ਖਤੇ ਖਿਤਾਬਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁਰਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਰਾਜਸੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਮਾਨ ਦੀ ਗਲਬਾਤ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸਰਗਨਾ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੇ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਤੀਤ ਘਟਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਲਕੇ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇਤਾ ਮੰਨ ਲੈਣਗੇ। ਮਾਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਥਾਂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੰਧੂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ 'ਚੋਂ ਬਰਤਰਫ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚੋਂ ਬਰਤਰਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਚਰਚੇ ਆਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੋਲ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਸੰਧੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਧੂ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਕੇਸ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ।

15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਾਰਤ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

ਉਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਹਲੋਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸੀ।

ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਾਹਲੋਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ਿਆ ਭਾਰਤ ਜਾਏਗਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਛੇਤੀ ਹੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗਾ।

ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ 'ਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੌਰੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਤਣਾਓ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮਸਲਾ

ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆ ਦੀ ਅਜਮੇਰ ਫਰੀਡ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਉਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਪਿਛੋਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਲੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਫੌਜਾਂ ਪਿਛੇ ਹਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਅਜੇ ਦੋਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼

9373 - 120 St. Delta, B.C.

PH. 588-5808

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਸਿੱਧੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਉਤੇ ਚਲੇ ਆਓ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਓ — 40 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਦੀ ਡਾਇਰੀ

ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਦੀ ਸਾਕਰ ਟੀਮ

ਇਹ ਖਿਡਾਰੀ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਦੇ ਨਾਉਂ ਥੱਲੇ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਲੀਗ ਦੇ ਜੇਤੂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਵਜੋਂ ਕੇਵਲ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਹੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਕੁਝ ਖਿਡਾਰੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਵਲੋਂ ਹੀ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਸ.ਐਫ.ਯੂ 1983 'ਚ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਯੂ.ਬੀ.ਸੀ. 1985 ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੇ। 1986 'ਚ ਯੂ.ਬੀ.ਸੀ. 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੇ।

ਆਉਟਡੋਰ ਲੀਗ ਵਿਚ 1983, 1985 'ਚ ਜੇਤੂ ਤੇ 1986 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਰਹੇ।

ਖਿਡਾਰੀ ਇਹ ਹਨ ਕੰਵਲਜੀਤ, ਅਮਨਜੀਤ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਰੇ ਨਿੱਝਰ ਭਾਈ, ਮੱਖਣ ਰਾਣਾ ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਪੁਆਰ।

ਰੀਜ਼ੋਨਿੰਗ

ਨਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਰੀਜ਼ੋਨਿੰਗ ਲਈ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ 75 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁੰਦਿਆਂ ਭੀ ਪਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਹਿਰ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ-ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਾਸਿਉਂ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਘਰ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਵੱਡਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਹੈ।

ਵੈਸਟਰਨ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਥੱਲੇ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਕੇਵਲ ਪੂਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਹੀ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਕੌਂਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਦਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਮੇਟੀ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਔਗੇ-ਪਿਛੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਰੋਕੂਕਾ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਤ ਆਵੀਂ ਜਾਕੇ ਹੁਤ-ਹਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਕੁਲਵਰਨ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਪੁਆਨ

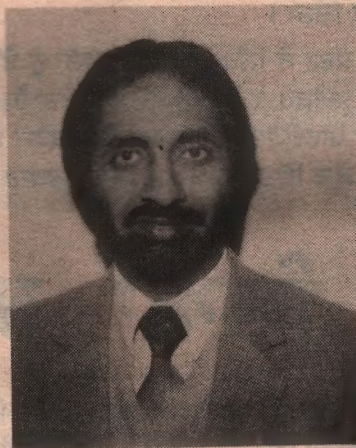
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਮੀਤ-ਪੁਆਨ

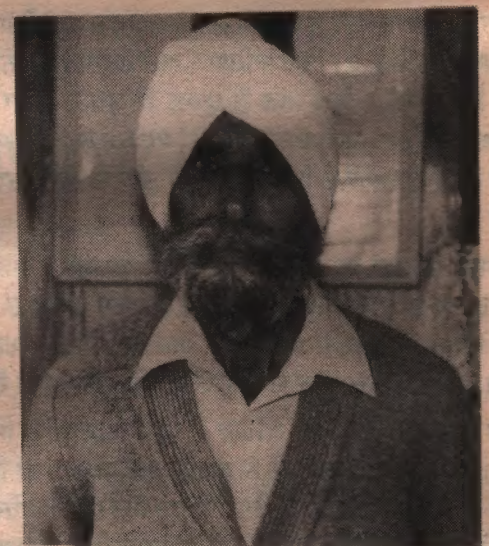
ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨਵਾਲ, ਸਕੱਤਰ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਢੋਰੜੀ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ

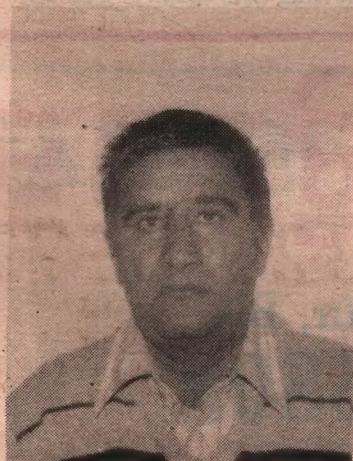
ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੈਂਬਰ

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮੈਂਬਰ

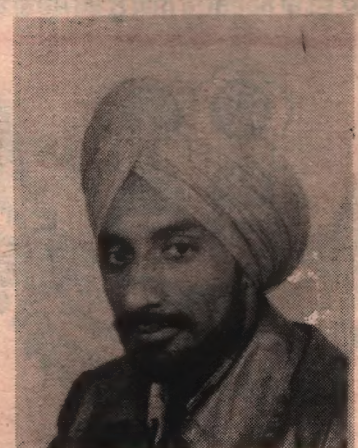
ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਜੌਹਲ, ਮੈਂਬਰ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮੈਂਬਰ

ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਨੀਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ

ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — 18 ਫਰਵਰੀ — ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਸੰਬਲੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਮਿਜ਼ੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਰੰਟ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਮੁੜ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇਗਾ।

ਲਾਲਡੇਂਗਾ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਿਜ਼ੋ ਨੇਤਾ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅਸੰਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਜ਼ੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਰੰਟ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੋਣ ਲੜੀ। ਮਿਜ਼ੋ ਨੇਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਫਰੰਟ ਦੀਆਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਦੀਆਂ 40 ਸੀਟਾਂ 'ਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਿਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 22 ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜੀਵ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸਿਰਫ 11 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕੀ ਹੈ। 2 ਸੀਟਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਸਾਈਲੋ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਈਲੋ ਆਪ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਿਆ। 5 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਨੀਤਜਾ ਅਜੇ ਆਉਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਹੁਮਤ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਹਾਰ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਤੀਸਰਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਦ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਹਾਰ ਖਾਧੀ ਹੈ। ਆਸਾਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ ਸੀ।

ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਦਲੇਰਾਨਾ ਬੈਂਕ ਡਾਕਾ ਅਤਿਵਾਦੀ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਸਨਅਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣੇ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬਰਾਂਚ ਵਿਚੋਂ 12 ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਲਗਭਗ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੁੱਟ ਲਏ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਡਾਕਾ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ 12 ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਲੀਸ ਬਰਦੀ ਵਿਚ ਬੈਂਕ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬ-ਮਸ਼ੀਨ ਗੰਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਈਫਲਾਂ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਦੋ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਗਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ

ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਇਕ ਕਮਰੇ 'ਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੇਜਰ ਤੋਂ ਚਾਬੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਬੈਂਕੀਆਂ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸ ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਡਾਕਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸੀ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਬੈਂਕ 'ਚ ਪਈ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬਰਾਂਚ ਲੁਧਿਆਣੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬੈਂਕ ਦਾ ਧਨ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਹੀ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤਿਵਾਦੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

60 ਤਾਮਿਲ ਗੁਰੀਲੇ ਹਲਾਕ ਸਕੂਲ ਦੀ ਛੱਤ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ 14 ਹਲਾਕ

ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਦੀ ਛੱਤ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ 12 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ 2 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦੁਖਾਤ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰਿਆਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਖਸਤਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਦੋ ਛੱਤਾਂ ਡਿੱਗ ਪਈਆਂ ਅਤੇ 12 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਦੋ ਟੀਚਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਹੋਰ 40 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਜੀਵ ਨਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਹੋਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਇਸ ਮਤਲਬ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਦੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਐਲਾਨ

ਮੈਗੀਡੀਅਨ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਵਾਲੇ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦੂਸਰਾ ਦਫਤਰ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿਚ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਨਵੇਂ ਦਫਤਰ ਦਾ ਪਤਾ :

F.W. INSURANCE AGENCIES LTD.

Unit 115-8980 - No. 3 Road, RICHMOND, B.C. V6Y 2E8 (ਜੋ ਕਿ ਫਰਾਂਸਿਸ ਸਟਰੀਟ ਤੇ ਨੰਬਰ 3 ਰੋਡ ਦੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਹੈ)

ਸੰਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਫਤਰ ਮੈਗੀਡੀਅਨ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਪੋਰਟ ਕੁਕਿਟਲਮ ਵਿਚ ਹੈ

ਦਫਤਰ ਦਾ ਪਤਾ 3268 ਕੋਸਟ ਮੈਗੀਡੀਅਨ ਰੋਡ ਪੋਰਟ ਕੁਕਿਟਲਮ — ਬੀ. ਸੀ. V3B 3N4

Ph. 941-8544

FOR ALLSTATE LOW RATES PLUS AUTOPLAN FINANCE

— AVAILABLE ON APPROVED CREDIT

ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ

Res. 271-1248

Santbir Minhas

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd. **ATAC**

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀਟ ਸੇਲ ਕਿਰਾਏ :

321-8777

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

5787 Victoria Drive, VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

AJIT KANG

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਇਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖਤ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

ਬਾਬਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾਸ

ਮੈਂ ਇਸ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖਤ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਇਕ ਅੰਗ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਪੀੜਾ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ। ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਭ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਨਿਘਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਡਰ ਨਾਲ ਦੁਬਕਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੜਾ ਜਿਹਾ ਹੋਰਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਭਲਾ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਰਲ ਕੇ ਹੋਣੀ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਠੋਸ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁਲਕ ਹੀ ਸਗੋਂ ਸਭ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਬਚ ਜਾਣ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿਵੇਂ?

ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ "ਸਚਾਈ ਦਾ ਪਲ" ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਲ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਚੁੱਕਿ ਬੜੇ ਘੱਟ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਠਰੱਥੇ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਚਿਰ ਕਾਲ ਤੋਂ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਖੰਡਤਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਮੋਰਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਜ਼ਾਇਆ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ।

ਅਸਲੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਗੁੱਥਮ ਗੁੱਥਾ ਹੋਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਜਿਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰੀ ਭੂਗੋਲਿਕ-ਸਿਆਸੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਪੜਾਅ ਹੈ ਜਾਂ ਉਭਰ ਰਹੀ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਹਨ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਬੌਧਿਕ ਦਲੀਲ ਦੀਆਂ ਕੰਨੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਕਸਰ ਇਹ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਆਖਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਹੈ?

ਕਿਤੇ ਇੰਜ ਨਾ ਸੋਚਣਾ ਪਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤ੍ਰਿਸ਼ੁਲਾਂ ਜਾਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਉਕਸਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਭੜਕਾਊ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਘਿਨਾਉਣਾ ਬਣਾ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਚੁਝਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹਿਰੂ ਤੋਂ ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਤਕ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੱਚਾਈ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਤੁਅੱਲਕ ਹੈ, ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੈਕੂਲਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਭਖਵੀਂ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਰੁੱਖ ਇਸ ਇਕੱਲੇ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਦੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਨੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ੋਰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਓਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਫਿਰਕੂ ਬਣਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਇਹੋ ਸੰਕਲਪ ਸਾਨੂੰ ਬੇਗਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਨੱਸੇ ਗਏ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਸੰਕਲਪ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਭੁੱਖੀਵਾਨ ਸਿੱਧਾ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਰਨਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਭਲਾ ਨੇੜਲੇ ਸਬੰਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਏਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇੱਥੇ ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਦੱਸਣਾ ਬੜਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ

ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਬਹੁ-ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈ, ਜੈਨੀ ਜਾਂ ਬੋਧੀ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਬੜਾ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ, ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਕਿਤੇ ਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੰਗਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੰਗ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਧਰਮੀ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮ ਜਿਉਣ ਵੰਗ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਧਰਮ ਦੀ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਆਸੀ ਢਾਂਚਾ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਵੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਧਨ ਵਿਚ ਅਪਵਿੱਤਰ ਗਠਜੋੜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੈਸੇ ਲਈ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਵਸ਼ੀਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸੁਆਰਥ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਕੱਢੀਏ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖ ਮੱਤ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਖਾਮੋਸ਼ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਸਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨੋਹਮਈ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਲਗਦੇ ਹੋਥ ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਰਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ, ਤੇ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲਗਪੱਗ ਸੌ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਬੇਸਿਰ ਪੈਰ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ। ਇਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਜੇ ਕੁਝ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਣੀਪਤ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਇਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਘੱਟੋਘੱਟ ਅਸੀਂ ਉਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰੀਏ ਜੋ ਉਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਨ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੀਏ। ਇਹ ਬੜੀ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੇ ਮੌਕੇ (6 ਜਨਵਰੀ) 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗਏ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਿਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਸ ਦੁਪਾਸ਼ੜ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ। ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਆਪਸੀ ਭਰੋਸੇ ਖਾਤਰ ਹੁਣ ਹੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਥਾਂ ਮਿਲੇ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਆਸੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਖਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਦਾ ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਸਾਂ। ਹੋਰਾਨੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਨਾ ਮੰਨਿਆ। ਉਹ ਵੀ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੋਵੇਂ ਲਿਪੀਆਂ ਬ੍ਰਹਮੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ

ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਸਰ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਆਸਾਮ, ਮੀਜ਼ੋਰਮ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਅਹਿਮ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਬੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਬੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਲੁਕੀ ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਘੁਸਪੈਂਠ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਪਣੀ ਸਿਖਰ ਤੋਂ ਪੁੱਜ ਕੇ ਮੁੜੀਆਂ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਛੋੜ-ਛਾੜ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੀਜ਼ੋਰਮ ਦਾ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਰ੍ਹੇ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਰਿਹਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਆਸਾਮ, ਮੀਜ਼ੋਰਮ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਹਸਰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁ-ਮੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਅਨਸਰ ਜੋ ਫਿਰਕੂ ਹੈ, ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਜੋ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਰੋੜਿਆ ਮਰੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਰੂਹ ਹੀ ਕੁਚਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਧਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ 70,000 ਏਕੜ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਰੱਟਾ ਪਾਕੇ ਗੱਲ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਸਰ ਵੀ ਏਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਮੁੜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਅਨ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ। ਮੀਜ਼ੋਰਮ ਵਿਚ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਬਹੁ ਸਿਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਕਿਸ ਲਈ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਹਸਰ ਮੀਜ਼ੋਰਮ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ।

ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚ-ਵਿਚਾਲੇ ਡੋਬਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਮੰਨ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਮਾਨ ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਾ ਸਕੇਗਾ ਜਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ

ਆਗੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ?

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

- Filing a successful application for immigrant & business Visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters
- Assisted relative applications for brother, sister, uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or single regardless of age.
- Hindi, Punjabi spoken

Evening Office : 433-4685

ਸਪੇਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੇਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਨ ਨੂੰ ਮਿਲੋ।

If you need help and require updated information — Contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

#210-- 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C.

Tel: Off.

873-9441

ਪੁਲੀਸ ਗੋਲੀ ਨਾਲ 6 ਹਲਾਕ

ਮਦਰਾਸ — ਇਥੋਂ 375 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਵਗੜਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ 6 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣੇ 'ਚ ਇਕ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਜੋੜੇ 'ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਦ ਇਸ ਦੀ ਖਬਰ ਬਾਹਰ ਫੈਲੀ ਤਾਂ ਭੜਕੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਨੇ ਥਾਣੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਥਰਾਉ ਕਰ ਰਹੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 6 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ।

ਬੀ. ਸੀ. ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਲੀਡਰ ਮੁਸਤਫੀ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਬੀ. ਸੀ. ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਆਰਟ ਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰੈਵਿਜ਼ਲ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਕੋਈ ਸੀਟ ਨਾ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਆਰਟ ਲੀ ਆਪ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਾਰ ਗਿਆ। ਆਰਟ ਲੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਮਈ ਤੋਂ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਦੂਸਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ। ਉਹ ਚੁੱਕਿ ਸੁਭਾਅ ਪੱਖੋਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਦਲੇਰ ਹੋਣ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖ ਭੈਣਾਂ ਤਕ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਹੁਣ ਤਕ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਕੇ ਆਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨੀਲਾ-ਤਾਰਾ ਸਾਕਾ ਵਰਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸੁਆਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੀਮਾਨਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੋਈ ਸੁਆਰਥੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਭੜਕਾਹਟ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆਂ ਹਾਂ। ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੋਚਣੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਚਮਤਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇਕ ਪਰਖ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ 75 ਫੀਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਗਲਤ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਫਿਰ ਉਹੋ ਥਾਂ ਹੀ ਜਿਥੇ ਸਿਆਸਤ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਅਸਿਆਸਤ-ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦੀ ਮਸਾਲ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਸੀਂ ਅੱਧੀ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬੁਹਿੰਦੂ ਬੁਹੀ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਲੱਚਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਲੰਬਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮੇਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਇਹ ਨੇਕਨੀਅਤੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਲਗਦੇ ਹੋਝ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਬਦਲਣੀ ਪਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਉਹ ਗਲਤੀਆਂ ਨਾ ਦੁਹਰਾਏ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਗੋਂ ਚੰਗੇ ਸਿੱਖਾਂ, ਚੰਗੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਚੰਗੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਚੰਗੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਲੋਂ ਇਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਮੁਲਕ ਬਣੇ। ਸਾਡਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਗੋਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਸੰਤੁਲਿਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਤਲਾਂ 'ਚ ਯੂ ਪੀ, ਬਿਹਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਅੱਗੇ

ਪਟਨਾ — ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਏਨੇ ਕਤਲ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਨਵਰੀ 85 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਰਚ 86 ਤੱਕ 856 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਏ, ਉਥੇ ਏਨੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 3933 ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚਤਰਨੰਦ ਮਿਸ਼ਰਾ ਐਮ. ਪੀ. ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਤਲੇਆਮ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6208 ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਹਰ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਕਤਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਤਕਰੀਬਨ 11 ਕਤਲ ਔਸਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਵਜਹ ਕਰਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਚਾਰ ਲੱਖ ਬਿਹਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਰੋਜ਼ੀ ਖਾਤਰ ਪੰਜਾਬ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਚਾਹੇ ਕਿ ਉਥੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਕਾਤਲਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਯੂ ਪੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੇ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ ਜੀ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਨੂੰ ਉਥੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਬਿਦੇਸ਼ਵਰੀ ਦੂਬੇ ਨੇ ਮਾਰਚ 1985 ਵਿਚ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਲਗਪਗ 20 ਮਹੀਨੇ ਲੰਘ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਇੰਨੀ ਮਾੜੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਜਿਊਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਜਿਵੇਂ 'ਪਟਨਾ ਵਿਚ 7 ਹਲਾਕ', 'ਲੱਖਾਂ ਰੂਪੇ ਲੁਟ ਲਏ', 'ਰਾਜ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 20 ਕਤਲ', 'ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਬਲਾਤਕਾਰ', 'ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 15 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਕਤਲ' ਇੰਨੀਆਂ ਆਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀਆਂ ਮੁਖ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤਾਂ ਤੇ ਫਾਰਮਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਤਲ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਬਚ ਕੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਲਾਤਕਾਰ ਵੀ ਇੰਨੇ ਹੀ ਆਮ ਹਨ ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਇੰਨੇ ਹੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੈਦਲ ਹੀ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵੱਡੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਫਤਰਫਾਇਆ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਲੀਡਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਪੂਰੀ ਠਾਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ 'ਸਿਆਸੀਕਰਨ' ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦਾ 'ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ' ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਡਿਗ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਦੇ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦ ਐਮ ਐਲ ਏ ਰਾਜਾ ਰਾਓ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਗਲਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ 'ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਠਿਕਾਣੇ' ਵਿਚ ਪਰਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਹੱਥੋਂ ਦੁਖੀ

ਤਰਨਤਾਰਨ - ਇਥੋਂ 35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਘੜਕਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਗੰਜਰਵ ਪੁਲੀਸ ਹੱਥੋਂ ਬੜੇ ਤੰਗ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਘੜਕਾ ਮੰਡ ਦੇ ਕੰਢੇ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਇਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਟੁਕੜੀ ਪੱਕਿਆਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਕਾਹਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਾਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਲਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੰਬੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਜਿਥੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਵਾਲੇ ਫੜ ਲੈਣ, ਉਥੇ ਹੀ ਕੁਟਾਪਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਚਾਹੇ ਬਾਹਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਹੋਣ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਘੱਟ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਜ਼ੀ ਮਿਜ਼ਾਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਰਾਤ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ

ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਨੇ ਰੋਕਿਆ, ਤਦ ਉਸ ਅਗੋਂ ਬਾਹਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਲਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਏਨਾ ਕਹਿਣ ਤੇ ਵੀ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬਾਹਾਂ ਤੋੜ ਦਿਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਵਾਲੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਮੇਂ ਸਪੀਕਰ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣ ਦਿੰਦੇ।

ਜੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਆ ਗਏ ਤਾਂ

ਰਾਜਪੁਰਾ — ਬਨਵਾੜੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਖੇ ਇਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਬਰਾਹਟ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਦਾ ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਸਟਰਾਗ ਰੂਮ ਦੀਆਂ ਚਾਕੀਆਂ ਘਰੇ ਭੁੱਲ ਆਇਆ। ਬੈਂਕ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਤੋਂ ਚਾਬੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਸ ਚਾਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਬੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਭੁੱਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਘਬਰਾ ਉਠਿਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ, "ਹੁਣੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਟੇਨਗਨ ਲੈ ਕੇ ਆ ਵੜਿਆ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦੇਸਾਂ? ਮੈਂ ਜਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਗੁਆਣੀ?" ਹੈਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦੇ ਚਾਬੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿਚ ਜਾਨ ਆਈ।

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਸਟੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਛੂ
\$1.75

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੋਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਯੂ ਆਈ ਸੀ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਵਰਗੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਫਰਾਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਯੂ. ਆਈ. ਸੀ. ਫਰਾਡ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਪਿੰਟ ਮਿਡੋਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2100 ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਨਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1400 ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੱਲੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਰਿਦਰ ਕੌਰ ਮੱਲੀ ਨੂੰ 700 ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 7 ਵਾਰ ਗਲਤ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ।

ਫੈਡਰਲ ਵਕੀਲ ਕੀਥ ਐਲੀਵਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਭਾਰਤ ਗਈ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਮੱਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਯੂ ਆਈ ਸੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਰਡ ਜਾਹਲੀ ਦਸਖਤ ਕਰਕੇ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਤੂਬਰ 1983 ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ 1984 ਤੱਕ 1700 ਡਾਲਰ ਯੂ. ਆਈ. ਸੀ. ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ 2100 ਡਾਲਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਈ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਬੀ. ਸੀ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਅਲਬਰਟ ਮੈਕਡ ਨੇ ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਦੀ ਔਰਤ ਜਸਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਉਹ ਰਿਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਈ ਸੀ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 1983 'ਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ 1981 ਮਾਡਲ ਵੈਨ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸਰੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਵੈਨ ਲੱਭ ਲਈ। ਵੈਨ ਦੇ ਪਹਿਏ ਅਤੇ ਲਾਈਟਾਂ ਵਗੇਰਾ ਗੁੰਮ ਸਨ।

ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵੈਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਆਈ ਸੀ ਬੀ ਸੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਇਸ ਕਲੇਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਔਰਤ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਉਹ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਪੁਲੀਸ 'ਚ ਦਰਜ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀ।

ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਚਾਬੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਵੈਨ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਲੀਵਾਲ ਜੋੜੇ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ 7 ਵਾਰੀ ਗਵਾਹੀ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਹੋਈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਮੈਕਡ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੱਸ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਅਟਵਾ — ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕੋਲਿਨ ਬੇਨਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਟੋ ਦੇ ਡਗਲਸ ਵਿਲਸਨ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ 6 ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ 62 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਲੈਬਰਾਟਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ 'ਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਖਾਸ ਖਾਸ ਫਰਮਾਂ (ਤੋਂ) ਜੋ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਛਾਪਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਫੋਰਟ ਫਿਪਵੈਨ — ਅਲਬਰਟਾ — ਇਥੇ ਦੇ 1200 ਆਦਿਵਾਸੀ ਇੰਡੀਅਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨਾ ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ 2700 ਡਾਲਰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਕਮ ਇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੇਸ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਵਜ਼ਾਨੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਮੂਡ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇੰਡੀਅਨ ਇਸ ਟਾਊਨ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਜਦ ਪੈਸੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਾਰ ਡੀਲਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੇ ਸੇਲਜਮੈਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭੀੜਾਂ ਇਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਕੋਈ 88 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਟਵਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ 12000 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26.6 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ 23 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਇਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਥੇ ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਇੰਡੀਅਨ ਵੈਲਫੇਅਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਿਲੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਖਰਚਣ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਉਡਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਕ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਛੇ ਟੈਕਸੀਆਂ ਵੀ ਫੋਰਟ ਮਰਕਰੀ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਗੇੜਾ 250 ਡਾਲਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬੁਕ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੋ ਲੋਕ ਵੈਲਫੇਅਰ 'ਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਨ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਖਰਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੈਲਫੇਅਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਬੈਂਕ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ 227 ਕਿਲੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸੇਫ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਚੋਰ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਤੋੜ ਨਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ।

ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੋਰੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਰਮਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਹੋਈ ਚੋਰੀ ਫੜੀ ਗਈ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਈਸਟ 'ਚ ਸਥਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਹੋਈ ਚੋਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ 24 ਸਾਲਾ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸੱਤਪਾਲ ਜੰਡਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਚੋਰੀ 9 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ 900- ਬਲਾਕ ਈਸਟ 'ਚ ਇਕ ਗੈਰੇਜ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ 350 ਖਾਲੀ ਟਿਕਟਾਂ, 30 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਦਫਤਰੀ ਸਮਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਨਗਦੀ ਬ੍ਰਾਮਦ ਕਰ ਲਏ।

ਸ਼ਰਮਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇਵ ਬਤਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਚੋਰੀ ਫੜੀ ਨਾ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਔਧਾ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੇਵ ਬਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ।

ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1 ਅਰਬ 6 ਕਰੋੜ

ਪੀਕਿੰਗ — ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1 ਅਰਬ 6 ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਸਾਲ 1986 ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਵਾਧਾ ਇਕ ਕਰੋੜ 40 ਲੱਖ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਐਂਕੜਾ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਪੀਕਿੰਗ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ।

ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਇਸ ਵਾਧੇ ਲਈ ਫੈਮਿਲੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਦੀ ਨਰਮ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਇਕ ਜੋੜਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਬੱਚਾ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1985 ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪਿਛੇ 11.23 ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਦ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਦਰ ਵਧ ਕੇ 14.08 ਹੋ ਗਈ।

Thinking of Buying or Selling

Residential, Commercial, New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ
ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

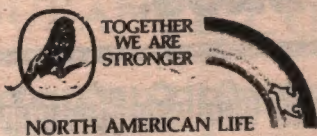
**BENCH
MARK**
REALTY CORPORATION

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ

Rupinder S. Azad

Ph. (604) 853-0134

Looking for The Right Kind of Life Insurance? YES!

Choice is Yours :

Traditional VS Universal [Smokers & Non Smokers]
For Details & Free Consultation

ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਪਾਲਸੀ ਲਵੋ। ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ, ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ

Toll Free Line (in B.C.)
1-800-242-8044

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Contact:

Rupinder S. Azad

AZAD INSURANCE AGENCIES

#1 - 2619 - Cedar Park Pl. Clearbrook, B.C.

ਅਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਬਾਰਡਰ ਨਾ ਟੱਪਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ — ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼

ਸਰੀ — 'ਸਨ' ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਬਾਰਡਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਸੇਖੋਂ 1984-85 ਵਿਚ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਾਰਡਰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਡਗਲਸ ਬਾਰਡਰ ਉਤੇ ਸੇਖੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ 'ਸਨ' ਦੀ ਰੀਪੋਰਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬੁਲਾਰੇ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋੜਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਪਤਾਹ-ਅੰਤ ਉਤੇ ਹੋਈ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਕੈਨੇਡਾ-ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸੰਧੀ ਸੀ ਜੋ 6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ

ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ 70 ਡੈਲੀਗੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਸੰਧੂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੇਕਸੂਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਖੰਡਨ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿਚ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਸੰਧੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੰਧੀ ਚਾਰਟਰ ਆਫ ਰਾਈਟਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੋਅ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਨਿਰਮੂਲ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੰਧੀ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੰਧੀ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਲੱਗੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਯਾਤਕ ਤੋਂ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੈਰਨ ਨੇ 6 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ 1, 1982 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 'ਚ ਸਥਿਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅੰਬੈਸੀ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਦਫਤਰਾਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਦਰਜਾ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਐਲ ਸਲਵਾਡੋਰ ਅਤੇ ਗੁਆਟੇਮਾਲਾ ਤੋਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਮਿਟ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਪਾਲਿਸੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ, ਕਿਰੀਬਾ, ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ, ਇਰਾਨ, ਲੇਬਨਾਨ, ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਯੂ. ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਤ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਸ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅੜਚਣਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਆਖਰ ਯੂ. ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ: ਔਲਖ ਨੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਧਾਈ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸ: ਔਲਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਏਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਾਇਆ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜ਼ਰੂਰ ਛਾਪਣ ਤਾਕਿ ਸਾਰੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਦਾਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪਤਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਨੀ ਮਾਇਆ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਵਪਾਰ ਜੰਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਘਟੀਆ ਕਿੱਤਾ ਹੈ ਵਪਾਰੀ ਖੁਨਾਫਿਆਂ ਲਈ ਜਾਨ ਤੋੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

—ਗੋਰਕੀ

Rokko Sarees & Fabrics

6201-6205 Fraser St., Vancouver, B.C. V5W 3A2

Tel: (604) 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ
ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਐਂਡ ਫੈਬਰਿਕਸ

IMPORTERS

MANUFACTURERS REPRESENTATIVES

EXPORTERS

ਆ ਰਹੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਈ ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਈ ਚੋਣਾਂ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਹਲਚਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਸੂਚਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਠੇ-ਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਭਾਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਹੱਥ ਦੀ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਲਿਜਾ ਕੇ, ਦੋਮ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ। ਜਾਤ ਪਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹੀ ਇਸੇ ਵਿਚ ਗਿਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪੈਣਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਕ ਸਿੱਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਇਹ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯੁੱਧ ਲੜਨਗੇ, ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋਰ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਧਮਾਕਾਖੇਜ਼ ਹਾਲਤ

ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਧਮਾਕਾਖੇਜ਼ ਬਣੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਉਠੇ ਅੰਦੋਲਨ ਇਸ ਹਾਲਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿਚ ਦਿਸ ਰਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਟੁੱਟ-ਫੁੱਟ ਤੇ ਖਿਡਾਅ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਹੋਇਆ ਅਮਲ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਝੁੰਝਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਇਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਅਰਧ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਨਿਰਾਸਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਦੌੜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ, ਬਦਅਮਨੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਾਕਤਾਂ ਵਲੋਂ ਖਾੜਕੂ ਰੋਅ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ

ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਛੂਹ ਕੇ ਫਿਰ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੋਵੇਂ ਰੁਝਾਨ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ ਹਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਖਾੜਕੂ ਰੋਅ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆ ਰਹੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ “ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ” ਅਤੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮੇਗਾ ਉਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਇਸੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਸਲੇ ਕੇਂਦਰਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਰਕਸੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸੁੱਟੇਗੀ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਥੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਉਜਾੜ ਦੱਸ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭੰਡਣਗੀਆਂ ਉਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਲਾਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਐਸ. ਵਾਈ. ਐਲ. ਨਹਿਰ ਕਢਵਾ ਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਭਰਾ ਕਰ ਦੇਣ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਦਲੇ 70,000 ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣ, ਅਬੋਹਰ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਦਮਗਜੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਖੇਤ ਸੁਕਾ ਦੇਣ, ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਪਿੰਡ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੱਸਣਗੀਆਂ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀਆਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ

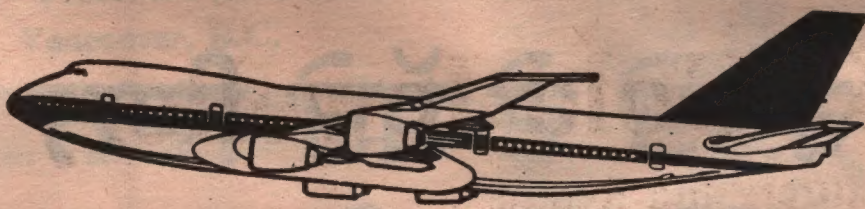
ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਚੁੱਪ ਵੱਟਣ ਵਿਚ ਭਲਾ ਸਮਝਣਗੀਆਂ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਰੁੱਖ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪੇ ਸਕੋਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਐਸ. ਵਾਈ. ਐਲ. ਨਹਿਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਦੇਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਬਿਆਨ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਆਦਿ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦੌਰੇ ਭਾਵੇਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੌਰੇ ਕਹੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਰਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਚੋਣ ਦੌਰੇ ਹੀ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਿੰਦੂ ਉਗਰਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਹਰਿਆਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹਰੇਕ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਸਮੁੱਚੀ ਹੀ ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਧ ਜਾਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਣਾਥ ਮੁਕਰਜੀ ਦਾ ਗਰੁੱਪ ਉਥੇ ਕਾਫੀ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮਾਰਕਸੀ ਸਰਕਾਰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਨੂੰ “ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ” ਦੇਣ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕਸੂਤੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਪਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਦੁਹਰੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਕੇ ਚਲਣ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਤਾਂ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਾਰਕਸੀ ਸਰਕਾਰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 10 'ਤੇ

ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਚ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਰੁਕ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਬੈਂਸ
ਟਰੈਵਲ ਸਰਵਿਸ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਕਿਤੇ ਰੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਲਈ ਸਿੱਧੀਆਂ
ਫਲਾਈਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

**ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ
ਸਟੋਰ**

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ

MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann

ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

D.P. Pandia & Associates

Immigration Consultants

Serving the Community Since 1939

Ph. (604) 684-3716 or 684-8601

61 - 553 Granville St., Vancouver, B.C.

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਬੁਧੀ-ਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਮਾਸਕੋ 'ਚ ਇਕੱਠ

ਮਾਸਕੋ — ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੇਤਾ ਮਿਖਾਈਲ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਲਟਕਦੀ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਡਰ ਹਰ ਹਾਲਤ 'ਚ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਸਕੋ 'ਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ 1300 ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੋਵੀਅਤ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲੀਡਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚੋਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚੋਂ।

ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਅਸੀਂ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਿਲੀਅਨਾਂ ਮਸ਼ੂਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹਰ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਇਸ ਫ਼ੈਰਮ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਸਾਇੰਸਦਾਨ, ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ, ਲੇਖਕ ਆਰਟਿਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਵਾਰੇ ਬਹਿਸਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੋਹਨ ਕੀਨਬ ਗਲਬਰੇਥ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣ ਵੱਲ ਵਧੀਆ ਕਦਮ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗਲਬਰੇਥ ਨੇ ਸੋਵੀਅਤ ਨੇਤਾ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ

ਬਟਾਲਾ — ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰੀ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਗਮ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਕਾਰਨ ਰੋਹ ਅਤੇ ਫਿਰ ‘ਵਿਦਰੋਹ’ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਈ ‘ਮਾੜੇ ਚੰਗੇ’ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਮਾਯੂਸੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਿੰਸਾ, ਬਗ਼ਾਵਤ ‘ਤੇ ਉਤਰ ਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤਬਾਹੀ ਲਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਮ. ਏ. ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, 15 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੀ. ਏ. ਅਤੇ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਗੈਰਤਕਨੀਕੀ ਕਿੱਤਿਆਂ ‘ਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਤਕ ਅਤੇ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਮਿਥੀ ਗਈ ਉਮਰ ਦੀ ਹੱਦ ਲੰਘਿਆਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਬਿਲਕੁਲ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਉਮਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪੋਸਟ ਗਰੈਜੂਏਟ, ਗਰੈਜੂਏਟ (ਟਰੇਡ) ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਕੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਦੁਖ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਉਦੋਂ ਵਧੇਗੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਕਾਨ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਗਹਿਣਾ ਗੱਟਾ ਵੇਚ ਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਥਿਤ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਬੰਦਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਈ

ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਅਤੇ ਖਰਚ ਮਗਰੋਂ ਸੌ ਚੈਂ ਸਿਰਫ ਦਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ‘ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ’ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਅਤੇ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣ ਦੇ ਸਿਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਿਤ ਠੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਈ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੁਆਉਣ ਦੇ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਵਿਖਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭੇਲੇ-ਭਾਲੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਠੱਗ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਔਜ ਜਹਾਜ਼ੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ, ਕੋਲੂ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ, ਦੀ ਏਜੰਟਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ “ਭੂਠੀ ਤਸੱਲੀ” ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬੋਧੀ ਘਰੋਂ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਦਿਨ ਕਟੀ ਕਰ ਕੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੋ ਕੇ ‘ਉਦੋਂ ਫੱਟੇ ਹਾਲ’ ਘਰੀਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟ ਗੁਰੀ ਆਪ ਬਿਲਕੁਲ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵਲੋਂ ਠੱਗੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਸਾਲ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਕਾਰ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ‘ਠੱਗਣ ਵਾਲੇ’ ਇਹ ਟਰੇਵਲ ਏਜੰਟ ਆਪਣੀ ਚਾਲਾਕੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਲੇਪਨ ਕਾਰਨ “ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤਾਂ” ਦੇ ਅਭਾਵ ਕਾਰਨ ਬੜੀ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ‘ਚੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਰੋਹ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ’ ਅਤੇ ਲੋਟੂ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਰਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਲੰਡਨ — ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ 8 ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਰਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਤਾਮਿਲ ਬੀਤੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਜੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਜਾਏਗਾ, ਜਿਥੋਂ ਇਹ ਆਏ ਸਨ।

Makanji

JEWELLERS LTD.

Largest 22Kt Gold Jewellery

Manufacturers and Retailers

In North America

Vancouver

Toronto

Custom Made 22 Kt Gold Jewellery

6644 Main St., Vancouver, B.C. V5X 3H3

(604) 324-7646

Toronto (416) 469-0505

Free 1-800-663-MASA (B.C. & Alberta)

Vancouver Gold Line (604) 324-6696

1448 Gerrard St., East, Toronto, Ontario, CANADA M4L 1Z8

ਪੰਨਾ 8 ਦੀ ਥਾਂ

ਲਈ ਨਹੀਂ।

ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਇਹ ਪੁਰਾਣੀ ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ "ਹਵਾਈ ਤੇ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਦੌਰੇ" ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਕੇਂਦਰ ਉਪਰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਂਟ, ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਆਦਿ ਦੇਣ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖੂਬ ਇਸ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਠਾਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਆਵੇ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਨਾਮ ਕਰਵੇ, ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਉਪਰ ਹੋਰ ਸਖਤੀ ਕਰ ਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਖੂਬ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਲ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਵਰੋਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਉਂ ਜਿਥੇ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟਾਂ ਖਿੱਚਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਉਥੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਭਰਨਾਲਾ ਗਰੁੱਪ ਵਾਂਗ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਕਾਂਗਰਸ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਬਦਲ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਲ ਖਥਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਲਮਕਾਅ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੰਘਣ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੁੜ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਵੇਂ ਸਿਰ ਤੋਂ ਤੋਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਕ ਕੌਸ਼ਿਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ. ਨਹਿਰ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਕੇ ਕਦਵਾਈ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੇ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੇਵਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਨਹਿਰ ਦਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰਲੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚਾਲ ਚਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋਣਗੇ। ਅੱਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਇਉਂ ਸਮਝ ਕੇ ਇਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਧ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗੀ ਚੌਖਟਾ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ

ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਾਪਦੇ ਹੋ ?

ਨਕੋਦਰ — ਨਕੋਦਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪਕੜਨ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰੇਡਵੇਜ਼ ਜਲੰਧਰ ਡਿਪੂ ਦੀ ਇਕ ਬਸ ਨਕੋਦਰ ਵੱਲ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਗੋਹੀਰਾ ਕੋਲ ਰੋਕ ਲਈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਲਾਹ ਕੇ ਚੈਕਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਬਸ ਵਿਚ ਨਕੋਦਰ ਦਾ ਬਾਟੇਦਾਰ ਬਾਵਰਦੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ "ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ ?" "ਸਿਟੀ ਇੰਚਾਰਜ ਬਾਟੇਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ...। ਮੇਰਾ ਰਿਵਾਲਵਰ ਤੇ ਸਟਾਰ ਵੇਖ ਲਓ ?" ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ, ਤੁਮ ਕੌਣ ਹੋ ?" ਹਮੇਂ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਲਗਤੇ ਹੋ।" ਪਰ ਬਾਟੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਦਬਕਾ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਚੁਪ ਹੋ ਗਏ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਾਟੇਦਾਰ ਨੇ ਨਕੋਦਰ ਦੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਦਮ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਢਾਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜੋਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਵੇਕਸੂਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਭਗੋੜੇ ਵੱਜੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਦੇਣੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ (ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ) ਦੇ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਹ ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਸਮੇਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ।

ਚਿਹਨ ਚੱਕਰ

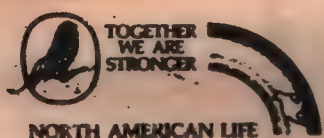
ਇਹ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੋਝੇ ਪਾਰਟੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਵਧਾਦਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਇਸ ਸਮਝ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੀਜੇ ਕੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪ ਲੰਘਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਪਾਲੇ ਪੋਸੇ ਗਏ ਸੋਝੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਂਚ ਅਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਖਤਰੇ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਣਗੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹਿੰਦੂ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਲਾਬੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦੋਵਾੜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਗੁਆ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਫੌਜੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਲਝਾਵੇਗੀ। ਸਮੇਂ ਦਾ ਚਿਹਨ ਚੱਕਰ ਇਹੀ ਕੁਝ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਟ — ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

- ਬਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੈਣ ਤੇ ਹਮਲਾ
- ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕੰਮ ਅਜੇ ਥਾਕੀ ਹਨ ?
- ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
- ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਿ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?
- ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ
- ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਪੁਲਸੀਏ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਾਂ !
- ਧੜਾ ਧੜਾ ਅਸਤੀਤੋ
- ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਈ ? ਗਿਟਾਏਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇ !
- ਮੋਰਚਾ ਵਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ
- ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਨਿਬੇੜ ਲਓ !
- ਧਰਮ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਅਲੱਗ
- ਏਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਝੂਠ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਰਲਗੱਡ ਕੀਤਿਆਂ ਧਰਮ ਦੀ ਹੀ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ !
- ਮਿਲਾਂ ਜਲਾਈਆਂ
- ਪਿਆਰਿਓ ਕਿਉਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹਣ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋ ?
- ਗ਼ਦਾਰਾਂ ਦਾ ਅਖਬਾਰ
- ਆਪ ਹੀ ਮੰਨ ਗਏ ਨਾ !
- ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ
- ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਸੌ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
- ਤਿਰੰਗੇ ਸਾੜੇ
- ਉਸ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਰੰਗ ਆਪਣਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ?
- ਟੋਹੜੇ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ
- ਉਹ ਤੇ ਹੁਣ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ !
- ਆਖਰੀ ਦੌੜ
- ਬੱਸ ਹੋ ਗਿਆ ਛੇਤੀ ਹੀ ?
- "ਮੈਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੋ" — ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
- ਓਹੀ 'ਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ !
- ਅਵਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਾਸ਼ਿਗਟਨ ਲਈ ਵਰਦਾਨ
- ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ?

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.

COMPAY PROVIDES

- HIGHEST INTEREST RATES of its 5-year Investment account on your savings Dollars
- Provides you free advice on keeping the interest earnings tax-sheltered
- Computerized tailor-made plan for your family

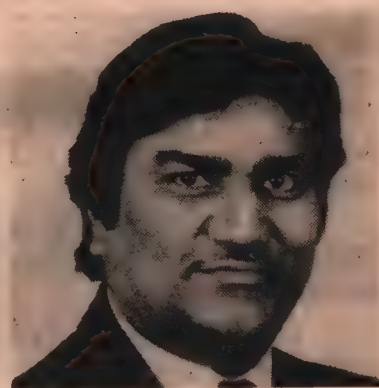
& YOU DECIDE:

- The amount to Life Insurance
- The period after which you could STOP premium payment
- FLEXIBILITY in premium payments (Within Limits)

Ph. 270-2100

Nagra Insurance Agencies

11420 Granville Ave. Richmond, B.C. V6Y 1R6

BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal

President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਅਸਤੀਫੇ ਦੇਣ ਦਾ ਅਜੇ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ — ਬਰਨਾਲਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਥਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 16 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਭੁਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ. ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੀ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਵਜ਼ਾਰਤੀ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ 'ਪਾਰਟੀ ਮਿਤਰ' ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਜਾਤਮਕ ਮੰਗਵਾ ਲਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਕਸੰਗਠਨ) ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੁਝਾਓ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਭੱਲ ਬਣੀ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ "ਵੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਆਉਣੇ ਦਿਓ, ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ।"

ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਅੱਗੇ ਪਾਈਆਂ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦਲ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰੇਗਾ — ਦੇਵੀ ਲਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਹਰਿਆਣਾ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਅਸੰਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਲੜਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਹਾਲੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੋਣਾਂ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਡਾ. ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਮਾਰਚ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਬੇਸੀ ਲਾਲ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਅੱਗੇ ਪਾਈਆਂ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦਲ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰੇਗਾ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕਾਂਡ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੌਕੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ

ਨੀਊਵੈਸਟ — 'ਪ੍ਰਵਿਨਸ' ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਨੀਊਵੈਸਟ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਛਾਪਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਕੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਉਤੇ 25 ਮਈ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਟੈਕਸਾਸ ਅਤੇ ਗੋਲਡ ਰਿਵਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀਓਡਾ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਾਰ ਉਪਰ ਚੋਰੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਉਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ 31 ਸਾਲਾ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਅਤੇ 26 ਸਾਲਾ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਉਤੇ ਵੀ ਚਾਰਜ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਆਈਲੈਂਡ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਕਾਰ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ।

ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਗੁਥਮਗੁਥਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਡਿੱਗ ਪਈਆਂ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਉਤੇ ਚਿੱਟਾ ਕੱਪੜਾ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਥਮਗੁਥਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਸਦਾ ਕੱਪੜਾ ਲਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਉਸਨੇ ਦੇਖੀਆਂ।

ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਾਰ ਉਤੇ ਬੈਟ ਜਾਂ ਬਾਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਪਿਛਲੀ ਬਾਰੀ ਤੋੜ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧੂ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।

ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹਮਲਾਵਰ ਫਿਰ ਪਿਛੇ ਹਟ ਗਏ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਹੈਂਡਗੰਨ ਨਾਲ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਿਣੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਸਨੂੰ ਗੋਲੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੋਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਬਾਂਹ ਵਿਚੋਂ ਲਹੂ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ...

ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ 'ਸਨ' ਦੇ ਰੀਪੋਰਟਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧੂ ਉਤੇ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ

ਕੈਂਬਲ ਰਿਵਰ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੌਹਨ ਵੈਨ ਸ਼ਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਉਹ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਦਿਖਾਈਆਂ ਪਰ ਉਹ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੰਬਰ 8 ਫੋਟੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਫੋਟੋ ਦੀਓਡਾ ਦੀ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛੋਂ ਨਛੱਤਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਾਹੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਸੀ।

ਕਾਰ ਦੇਖੀ

ਸੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਟਿਡ ਦੇ ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਾਲ ਗਰਿਫਥਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਲੀ ਪੇਂਟੀਅਕ ਗਰੈਂਡ-ਐਮ ਕਾਰ ਸੜਕ ਉਤੇ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹਮਲੇ ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਦੇਖੀ।

ਹਮਲੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਵੇਲੇ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਜੌਹਨ ਸਟੋਰਰਡ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰਲ ਜਿਮ ਇਗਲਿਸਕੀ ਸਨ।

ਇਗਲਿਸਕੀ ਨੇ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲੀ ਗਰੈਂਡ-ਐਮ ਗਰੇਵਲ ਦੀ ਸੜਕ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਨ। ਇੰਜਣ ਅਜੇ ਗਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ ਉਤੇ ਇਕ ਖੁਆੜਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੁਭਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

Passport Photos 5 Mins. Service

Quality Portraits

Our Bussiness Weddings

Super Photo Studio

9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta

Memories Restored

ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫੋਟੀਆਂ
ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ
ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੱਲਰ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

Off. 589-4668

Res. 596-3770

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

WE LEAD OTHERS FOLLOW

BRIDE & GROOM SHOP

Contact : Sukhdev S. Saini Ph. (604) 324-5662

- WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES
- WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS
- CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS
- GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI
BLOUSES & DRESSES

Limousine Service [Daily or Hourly]

206 East 49th Ave. (at Main St.) Vancouver, B.C.

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਗਾਈਡ

TRAVEL

2086 Live Oak Blvd., Suite D
Yuba City, CA 95991

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਫਿਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

671-6060

Open 7 Days a Week

Great Service Is Our Business

Fully computerized for
all your travel needs

ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਜ਼
ਵਿਉਪਾਰ ਜਾਂ ਮਨਪ੍ਰਚਾਵੇ ਲਈ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਫੁਨ ਕਰੋ

- Homes
- Ranches

- Commercial

- Industrial
- Exchanges

MLS

(916) 671-4817

Broker: Dr. Gulzar S. Johl
2086 Live Oak Blvd.
Suite C
Yuba City, CA 95991

Fly any
Air Line of
Your Choice

Travel Concepts

Full Service Travel Agency
Air Line Tickets to anywhere in the World

- Bargain Flights
- Special Round Trip Fares
- Low, low economic fares

- Passport Visas
- Notary Public
- Passport pictures
5 minute service

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੋ ਤਾਂ ਹਰ
ਕਿਸੇ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਸਾਰੇ ਲਈ

459 Palora Ave. Yuba City, CA 95901

(916) 671-3922

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

ਸੂਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁਪੱਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ
ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਪਰੀ ਕੋਲਾ, ਸੈਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਸਾੜੀ ਫੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

(916) 671-3105

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧਾ	\$2000 ਦਾ ਵਾਧਾ					
	6	12	18	24	30	36 ਸਾਲ
6%		\$4000		\$8000		\$16000
12%	\$4000	8000	16000	32000	64000	128000
18%	\$4000	8000	16000	32000	64000	128000

ਜੇ ਤੁਸੀਂ 4 ਸਾਲ ਟਾਲ ਮਟੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਲੰਘਾ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 18% ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚਲਾ ਆਖਰੀ ਵਾਧਾ \$512000 ਗੁਆ ਲਵੋਗੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਇਹ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਾਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਹ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪੈਰ ਪੁੱਟਣ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਬੇਤਰੀ ਜਹੀ ਸੁਸਤੀ ਜਾਂ ਟਾਲ ਮਟੋਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ \$1024000 ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਦੁੱਗਣੀ ਜਾਂ ਚੌਗੁਣੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਅਪੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ \$2000 ਦੀ ਥਾਂ \$4000 ਜਾਂ \$8000 ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਰਤਾ ਵੀ ਦੇਰ ਕੀਤਿਆਂ ਆਪਣੀ ਮਾਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥੋ ਅਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਮਾਇਕ-ਵਿਉਤਬੰਦੀ (Financial Planning) ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ Regal Capital Planners Ltd. Vancouver ਵਿੱਚ Representative ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਫੋਨ : ਦਫਤਰ : 684-3111 — ਘਰ : 986-2883

ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਅਮੀਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ!

ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ

ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਅਪੜਨ ਲਈ ਰਾਹੀ ਨੂੰ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਵ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਅਪੜਨ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਅਪੜਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਮਾਇਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਅਪੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਇਕ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁੱਝ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਉਹ ਬੱਕ ਪਾਲ ਸਕੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਾਇਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸੁਪਨਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਪੱਕਾ ਟੀਚਾ ਨਹੀਂ ਮਿਥਦੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਕੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਟਕਲ ਪੱਕੂ ਤੁਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਚੰਗੇਰੀ ਕੱਲ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਜ ਵਿਉਤ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ 24 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲਗਪਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ (ਦੱਸ ਲੱਖੀ ਬੰਦਾ) ਬਣ ਕੇ ਗੇਟਵੇਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਜਮ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਰਮਾਇਆ ਆਪਣੇ ਲਗਾਤਾਰ ਜੋੜਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਸੁਦ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਦਰ ਚੰਗੇ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ 10% ਸਾਲਾਨਾ ਫਰਕ ਨਾਲ ਵੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੋ ਮਾਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ : ਤਿੰਨ ਸੱਸੇ ਸਰਮਾਇਆ — ਸਮਾਂ — ਸੁਦ (ਜਾਂ ਮੁਨਾਫੇ) ਦਾ ਦਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਚ ਵੀ ਰਤਾ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਾਇਕ ਬਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ “72 ਦਾ ਨਿਯਮ” ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਇਕ ਅਜੇਹਾ ਸੌਖਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਸੌਖ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੰਜਮ ਕਰਕੇ ਬਚਾਇਆ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰਮਾਇਆ ਕਿਸ ਦਰ ਉਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੁਗਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਸੁਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 72 ਨੂੰ 6 ਨਾਲ ਵੰਡ ਦਿਓ, ਜੁਆਬ ਆਵੇਗਾ 12। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ 12 ਸਾਲ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰਮਾਇਆ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਸੁਦ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫਾ 9% ਸਾਲਾਨਾ ਹੈ ਤਾਂ 8 ਸਾਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜੇ ਸਾਲਾਨਾ ਮੁਨਾਫਾ 18% ਹੈ ਤਾਂ 4 ਸਾਲ ਵਿਚ ਸਰਮਾਇਆ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ 8 ਸਾਲ ਵਿਚ 4 ਗੁਣਾਂ, 12 ਸਾਲ ਵਿਚ 8 ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ 16 ਸਾਲ ਵਿਚ 16 ਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਵੇਂ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਚਾਰਟ ਵਿਚ “72 ਦੇ ਨਿਯਮ” ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਵਾਰੀ ਲਾਭੇ \$2000 ਦਾ ਕਰਮਾਤੀ ਵਾਧਾ ਤੁਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਤੇ ਖੇਡਾਂ

ਇਕ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਤੁਹਾਡੇ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਨ ਦੀ ਰਵਤਾਰ ਪਿੱਛੇ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ?”

“ਦੌੜਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ,” ਖਿਡਾਰੀ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ।

* * *

ਇਕ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਮੰਗ ਲਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸਮੇਂ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਸ-ਸਹੁਰਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਲੜਕੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਇਹ ਕੀ?”

“ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਰਿਹਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਹੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਅੱਪਾਇਰ,” ਸੱਸ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ।

* * *

ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੋ ਖਿਡਾਰੀ ਦੋਸਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲੇ। ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਚਲ ਪਈ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੋਸਤ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਕੀ ਦੋਸਾਂ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਚੰਗੀ ਬਾਕਸਰ ਹੈ ਪਰ ਖੇਡਦੀ ਨਹੀਂ।”

ਇਸ ‘ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਖਿਡਾਰੀ ਮਿੱਤਰ ਬੋਲਿਆ, “ਖੁਸ਼ਨਸੀਬ ਹੈ ਭਾਈ, ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਬਾਕਸਿੰਗ ਜਾਣਦੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਬਾਕਸਿੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ”

* * *

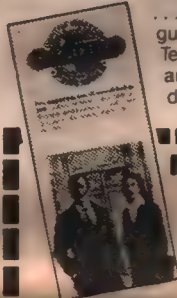
ਇਕ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਮਰ ਪੁੱਛੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਇਕ ਛੱਕਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਚੱਕੇ।”

If you had invested \$2,000 in
TEMPLETON GROWTH FUND
every year since 1956...that's 30 years...

YOU WOULD BE ABLE TO
RETIRE NOW WITH OVER
\$1.7 MILLION

It's a Fact! An investment in Templeton Growth Fund, Ltd. of \$2,000 per year since 1956... assuming reinvestment of all dividends and capital gains distributions... increased in value to \$1,717,814 by December 31, 1985.

These 30 years included periods of both rising and declining stock markets... the value of the Fund's shares fluctuate daily. Although there is no guarantee that future results will be as good, you should find out how the Templeton approach has produced this investment record. These figures are based on information contained in the Fund's prospectus. No deduction has been made for income taxes payable by investors.

Free Brochure Send coupon for a free brochure

Templeton...the name says it all.

Name _____
Address _____
City _____ Prov _____ Postal _____
Sold by prospectus only.

WRITE TO OR PHONE

Gurcharan Rampuri
Regal Capital Planners
100 - 1525 Robson St.
Vancouver, B.C. V6G 1C3
Bus: (604) 683-3111
Res: (604) 986-2883

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਸਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਓਡਸਾ

ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਸਤਵ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵਿਵਾਹਿਟ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● ਵੇਖੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਛਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਵਿਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WESTMINSTER GM ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਲਰੂਮ ਵਿਚ 1987 ਦੇ ਮਾਡਲ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਤੇ 1986 ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਤੇ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਐਲਰੂਮ ਵਿਚ ਆਓ ਤੇ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ!

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਚੀਓਡਸਾ ਬਾਵਾ
1983 ਤੇ 1985 ਦੇ ਕੀਓਡ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਗਾਈਡ

ਫਰੇਜ਼ਨੋ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਲਓ ਤੇ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ, ਗਰੋਸਰੀ, ਵੀਡੀਓ ਮੁਵੀਆਂ ਵੀ ਖ਼ੀਦੋ
Ph. (209) 456-9491

INDICA IMPORTS — 4925 E. King Canyon Road, FRESNO, CA. .

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਇਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :

LONDON FASHIONS

1494 E. Bridge St., YUBA CITY CA. Ph. (916) 673-6634

PETE ELLIS DODGE

ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ, ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ
ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਜੱਸੀ ਗਰੇਵਾਲ

(408) 738-0400

Credit or no Credit

CALL:

Jessie Grewal

2 to 5% over Dealer Cost

Pete Ellis Dodge

1095, West El Camino Real

SUNNYVALE, CALIFORNIA 94087

Kamla Emporium

● ਮਸਾਲੇ ● ਆਟਾ ● ਗਰੋਸਰੀ ● ਕੱਪੜੇ
● ਸਾੜੀਆਂ ● ਰੀਕਾਰਡ ● ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਡੀਓ
ਮੁਵੀਜ਼ ● 220 ਵੋਲਟੇਜ਼ ਅਪਲਾਇੰਸਿਜ਼
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਅਖਬਾਰ ਵੀ ਇਥੋਂ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ

2974 - Aborn Road, SAN JOSE, CA.

ਇੰਦਰ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(408) 270-2070

ਹੀਰੋਨ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਹੁਣ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ

ਲੰਡਨ — ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੀਰੋਨ ਦੇ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਸਮਗਲ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਤਲਬ ਲਈ ਚਿਟਾਗਾਂਗ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦਾ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿਟਾਗਾਂਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਹੀਰੋਨ ਹੁਣ ਤਕ ਈਰਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਗਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਮਾ, ਕੰਪੂਚੀਆ, ਲਾਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀਰੋਨ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਮਗਲਰਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

GILL'S AUTO SALES

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸਹੂਲਤ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(916) 671-3667

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜਾਂ ਮਾਈਕਲ ਸ. ਸਮਰਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

1455 - FRANKLIN ROAD, YUBA CITY, CA.

KANG UP HOLSTERY

CUSTOM UPHOLSTERING

UPHOLSTERY FURNITURE MADE TO ORDER

Estimates Submitted/Pick-up & Delivery

Ph. (916) 673-6594 or 674-2500

Res: (916) 673-3387

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸੋਫਾ, ਚੇਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ

ਸਾਮਾਨ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

632 N. WALTON, ROAD, YUBA CITY, CA.

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ

ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲੱਗਾ ਸਾਂ ਕਿ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਦਾ ਫੋਨ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਪਿਛਲੇ 8-9 ਸਾਲ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈਂ। 14-15 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਇਥੇ ਆ ਜਾ।" ਸ੍ਰੀ ਨਈਅਰ ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਆਨਰੇਰੀ ਹੈਡ ਸਨ। ਸੋ "ਨਾਂਹ" ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ।

ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਸ੍ਰੀ ਨਈਅਰ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਜਾਰਜ ਵਰਗੀਜ਼, ਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਿੰਤ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਤੋਂ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਪੰਜ ਕੁ ਮਿੰਟ ਪਿੱਛੋਂ ਰੂਸ ਵਿਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਫੀਰ ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਦੀ ਸਾਡੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਪਿੱਛੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ 6 ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਨੁਕਤੇ ਸਨ: ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਧਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਬਾਦਲ ਟੋਹੜਾ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੰਦ ਹੋਣ। ਬੇਕਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਿਜਰਤ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਮੀਟਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿਚ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਰਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਲਗਭਗ 7 ਘੰਟੇ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲੀ, ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 26 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਥੇ ਕਥਿਤ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ "ਖਾਲਿਸਤਾਨ" ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕੇਵਲ ਰੂਸੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਨੌਜਵਾਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਸਲਾ ਅਮਨ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਬਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ 'ਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਵਿਗੜਨੇ।

ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਦੇ ਲੀਡਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਕ ਸਹੀ ਕਦਮ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਹਾਲਾਤ ਬੜੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਸਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਬੜੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਮਸਲੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਅੜਚਨਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਧਰਤੀ ਬੰਜਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਦਰਅਸਲ ਪੰਜਾਬ

ਪਾਸ ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁੱਪ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਵਲੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਪੁਲੀਸ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਲਈ ਜੋ ਹੁਕਮ ਕਰਨਗੇ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਾਂਗੇ।

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੇਤਾ ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ 30 ਅਪਰੈਲ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ 4 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਬਾਵਰਦੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਕਾਫੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਰੋਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਇਸ ਦਾ ਕੈਪਟਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਥੀਆਂ ਪਾਸ, ਜੋ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਾਰਕਸੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਛੇਤੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਪੰਜਾਬ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੇੜੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗੇ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਹ ਕੈਦੀ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਿੰਤ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਦੱਸਿਆ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ੰਕਰ ਭਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਸਿੱਖੀ ਅਸੂਲਾਂ, ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ ਡਾਪਣ ਵਾਲੇ "ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ" ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ

ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਐਮ. ਅਕਬਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਸੈਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਤਕ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਪਿੱਛੋਂ ਮੰਗ ਉਠੀ। ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਬੜਾ ਹੀ ਫਰਕ ਹੈ।

ਸਾਬਕ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁਣ ਮਸਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਵਕਾਰ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਗੁਰੂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਵਿਰਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੜੀ 'ਚ ਪਰੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕਦੀ ਅਣਖ (ਵਕਾਰ) ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਇਕ ਲੀਡਰ ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਜੀ. ਐਸ. ਬੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹਨ। ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੇਵਲ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਬੇਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਠੋਸ ਕਦਮ ਪੁੱਟਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਵਲੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਮੇਜਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਣ ਕੇ, ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਹਾਲੇ ਤਕ ਵੀ ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਓਨਾ ਚਿਰ ਤਕ ਸਵਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ।

"ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ" ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਬੰਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਮ ਬੰਦ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 28 'ਤੇ

AUTOPLAN

HOME INSURANCE

LIFE INSURANCE

BUSINESS INSURANCE

CENTRAL VALLEY INSURANCE

(ਪੁਰਾਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਾਲ) AGENCIES LTD. BUS. 852-9252

#107 - 33119 South Fraser Way, Abbotsford RES. 826-2868

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਕਰਾਈ ਹੋਈ ਹੈ?

ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠੇ, ਫੋਰਨ ਸਾਡੀ ਸਲਾਹ ਲਵੋ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ, ਵਾਹਮ, ਕਾਰ, ਘਰ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਦੁਕਾਨ, ਬਿਜਨਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਢਗੀ ਐਸਟੀਮੇਟ ਤੇ ਟੈਕਸਟੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗੇ।

HARJINDER SINGH DEOL
ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
MARKETING MANAGER

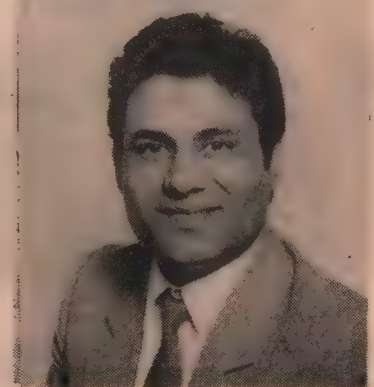
NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
BRITISH COLUMBIA GENERAL OFFICE
2030-1055 WEST GEORGIA STREET
VANCOUVER, BRITISH COLUMBIA.

Life, Health, Group Insurance,
Annuities, Pension Plans
Temporary and Permanent Policies

Smokers & Non Smokers Rates

ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪੇਮੈਂਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀਆਂ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

Off: 685-7364 **Bhupinder Dhaliwal** Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਝਾਤ ਪੰਜਾਬ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਹਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰ

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਭ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸਵਾਗਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਸਖਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਦਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਮਾਣਤਾ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 'ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹਾਲੇ ਤਕ ਦੋ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਏ ਹਨ— ਪਹਿਲਾ ਰੋਪੜ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁਣ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਲ ਜੇ ਡੂੰਘੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 26 ਜੁਲਾਈ, 1981 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਕੇ, ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗਾਂ 31 ਅਗਸਤ 1981 ਤਕ ਪਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ 7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ। 9 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਨਿਕਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਿਤੀ—ਇਸ ਦਿਨ ਚੌਕ ਮਹਿਤਾ ਵਿਖੇ ਪੁਲਸ ਫਾਇਰਿੰਗ ਵਿਚ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲੀ ਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਏ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੌਰੇ ਤੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਏ, ਫਿਰ ਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ

ਮੁਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਦਸਖਤ ਕਰਵਾ ਦਿਤੇ ਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ 1975 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1977 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦੋਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ 5 ਅਪਰੈਲ 1982 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 15 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 8 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਕਪੂਰੀ ਵਿਖੇ ਸਤਲੁਜ—ਯਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਨਹਿਰ ਰੋਕੂ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾ ਦਿਤਾ।

ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਹੋਣ ਤੇ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾ ਦਿਤਾ। ਆਪਣੀ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਇਹ ਮੋਰਚਾ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਭ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ 4 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 'ਧਰਮ ਯੁੱਧ' ਮੋਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਨਾ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਹਵਤੇ ਤਕ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨੌਕੋ ਨੌਕ ਭਰ ਦਿਤੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲੀ ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਛੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਖੱਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰਨ ਤੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1983 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਜਦੋਂ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤ, ਸਮਗਲਰ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਕਾਤਲ, ਲੁਟੇਰੇ ਆਦਿ ਆ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਤੇ ਬੈਂਕ ਡਾਕੇ ਪੈਣ ਲੱਗੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਆਉਣ ਤੋਂ

ਘਬਰਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਇਕ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਚਾ ਪੁਰਾਮਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਨੇ ਕਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਉਤੇ ਜਾਬਰਾਨਾ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਨੀਮ-ਫੌਜੀ ਫੋਰਸਾਂ ਵਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫੜਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਨੇਕ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜ, ਨੀਮ-ਫੌਜੀ ਫੋਰਸਾਂ ਜਾਂ ਪੁਲਸ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਪਕੜ ਲੈਣ, ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਭੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਅ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਸਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਐਨ.ਐਸ.ਏ. ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਇਸ ਅਤਿ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘ ਸਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀ—ਭੁਗਤ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ। ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਦਾ ਆਦਰ ਮਾਣ ਮਿਟੀ ਵਿਚ ਰੁਲ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪੇਰੰਡੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। 98 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪੇਰੰਡੇ ਕਾਰਨ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਗਰਦਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਉਥੇ ਬਾਕੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪੇਰੰਡਾ ਕੀਤਾ।

ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪੇਰੰਡੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ—ਖਾਸ ਕਰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰਾਪੇਰੰਡਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੇਤਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ 'ਕੈਪਚਰ' ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਰਿਹਾਅ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ, ਸਿੰਘ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 20 'ਤੇ

TICKETS TO ANYWHERE

GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

MANOHAR LAL GABA
GET HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (FAREEDKOT)

6612, MAIN ST. VANCOUVER, B. C.

Phone 324-3336

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ, ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਲੋਂ ਅਹਿਮ ਮਤੇ ਪਾਸ

ਮਤਾ ਨੰਬਰ 1

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਉਵੇਂ ਸੁਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਾਂ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੀ ਇਕ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ-ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਲਗਦਾ ਰੱਖਣਾ ਦੋਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਧਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਕਚੂਬਰ ਕੱਢ ਰੱਖਿਆ ਹੈ-ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦੇ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦੋਨੋਂ ਸਰਕਾਰਾਂ (ਸੁਬਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ) ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਮੰਨ ਕੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹਰ ਕਦਮ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਲਝਾ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਸਿੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੱਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਇਕੱਲੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਫਿਰਕੂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ-ਫਿਰਕੂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਐਕਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਥਿਆਈਆਂ ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਮਹੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਉਂਦਾ ਜਾਗਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ।

ਨੀਲਾ-ਤਾਰਾ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਲੂਪਰੇ ਅਤੇ ਫੱਟੜ ਸਿੱਖ ਮਨ ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਜਿਸਦੀ ਆਸ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਧਰਾਈ ਸੀ-ਦੋ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਇਕ ਮੱਦ ਵੀ ਅਜੇ ਤਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ-ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਸਿਤਮ ਜ਼ਰੀਫੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ, (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪੀ.ਯੂ.ਸੀ.ਐਲ. ਅਤੇ ਪੀ.ਯੂ.ਡੀ.ਆਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਂ ਟਿਕਿਆ ਸੀ) ਐਚ.ਕੇ.ਐਲ. ਭਗਤ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਾਰ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-

ਪਿਛਲੇ ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਫੌਜੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਮੰਗਦਾ ਹੈ-

ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਦੇਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਹਿੰਦੂ-ਸ਼ਾਵਨਵਾਦ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ:

(1) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਆਪਦੇ ਸੌਤੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਵਾਰੇ ਆਪਦੀ "ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ" ਵਾਲੀ ਰਟ ਛੱਡਕੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਸਮੱਸਿਆ ਮੰਨਣ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸੇ 'ਚ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਗਰ ਇਸ ਵੱਲ ਬਣਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ-ਅਜਿਹਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਉਸਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ-

(2) ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ C.R.P. ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇ-ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ।

(3) ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲੇ ਐਕਟ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਉਲਝਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

(4) ਧਰਮ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ-ਮੁਆਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ; ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(5) ਬਗੈਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਰਨ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(6) ਨੀਲਾ-ਤਾਰਾ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਵੇਲੇ ਧਾਰਮਕ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਅਧੀਨ ਭੜਕੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(7) ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਸਿਸਟਮ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਰਿਸ਼ਟ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਜ਼ਲੀਲ ਹੋਣ ਬਚ ਸਕਣ-ਨਾ ਹੀ ਇਹ (ਵੀਜ਼ਾ ਸਿਸਟਮ) ਸਿੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਮਤਾ ਨੰਬਰ 2

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਅਪਾਰਥੀਡ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਾਈ ਪਰੈਸ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਭੰਡਣ ਵਾਲਾ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਵੀ ਸੋਟਾ ਮਾਰੇ-ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੋਫੀਸਦੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੁਢਲਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 22 'ਤੇ

ਪੀਜ਼ਾ ਰੈਸਟੋਰਾਂਟ ਸੇਲ ਉਤੇ

ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਦੇ ਬਰਨਬੀ ਅਤੇ ਨੀਊਵੈਸਟ ਏਰੀਏ ਨੂੰ ਸਰਵਿਸ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪੀਜ਼ਾ ਰੈਸਟੋਰਾਂਟ ਟੇਕ-ਆਊਟ ਸੇਲ ਉਤੇ ਹੈ।

ਮਾਲਕ ਭਾਰਤ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵਿਚ ਹੈ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph. 524-5222

ਜਾਂ

420-3333

Dino's at the New Location
ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ
- ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ
- ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ
- ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ
- ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਊਂਟ
- ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੇ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ "ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ"

GIL'S NEW & USED

Furniture & Appliances Warehouse

All kinds of New and Used Furniture — Color TV — Stereos — Major Appliances — Refrigerators —
— Air Conditioners

WE BUY SELL TRADE

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

582-8726

121 SALTER STREET WINNIPEG, MAN.

NORTH-WEST FRUIT MART

726 SARGENT AVE. WINNIPEG, MAN. R3E 0B2

Ph. 772-8719

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ

- ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
- ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ - ਭਿੰਡੀ, ਕਰੇਲੇ, ਕੱਦੂ, ਧਨੀਆ ਆਦਿ
- ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਧੀਆ ਗਰੋਸਰੀ — ਵਧੀਆ ਮਸਾਲੇ ● ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮੰਦਰ, ਵਿਆਹ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ
- ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰ
- ਦੋਸਤੀ ਭਰੀ ਸਰਵਿਸ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ

Locations Realty Inc.

36, Roslyn Road, WINNIPEG, MAN. R3L 0G6

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਪਾਲ ਬਾਗੀਆ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(204) 477-4600 (24 hrs.)

Res. 694-3550

LOCATIONS
REALTY INC.

Dorion Insurance Agency

ਡੋਰੀਅਨ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ :—

- ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ● ਵਿਉਪਾਰ ● ਕਾਰ ਤੇ ਟਰੱਕ ● ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ● ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ
- ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ । ● ਆਟੋ ਪੈਕ ਰੀਨੀਊ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ● ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾ ਲੈਣ ਲਈ
- ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

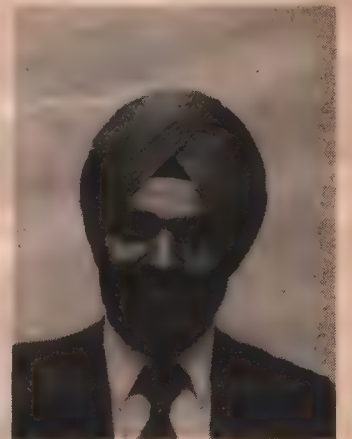
ਫੋਨ : 772-3301

775-1061

509 ELLICE AVE. WINNIPEG, MAN.

AJANTA TRAVELS

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਅਜੰਤਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Kulwant S. Brar
Manager & Owner

Commissioner for oaths

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

(ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ)

ਸਟੇਨਲੈਸ ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਖ਼ੀਦੋ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

ਵਿਨੀਪੈਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਟੋਰ ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ :

- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ, ਇਕ ਪੀਸ, ਦੋ ਪੀਸ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪੀਸ
- ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਸਮਾਨ
- ਧਾਰਮਿਕ ਫੋਟੋਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਈਜ਼ਾਂ ਵਿਚ
- ਕਢਾਈ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ ਅਤੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਟਾਂਕੇ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਵਿਆਹ ਵਾਲੀਆਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਗੋਟੇ ਕਨਾਰੀਆਂ ਚਿਕਨ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ ਆਦਿ

ਆਓ ਤੇ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖੋ!

BOMBAY FASHIONS

724 SARGENT AVE., WINNIPEG, MANITOBA R3E 0B2

Ph. 783-0904

Prop. BALDEV S. BEDI M.A.B.A. (Hons.)

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਜਾਂ
ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

ਪੰਨਾ 16 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥਕ ਏਕੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਛੱਡ ਕੇ ਇਕ ਸਾਧਾਰਣ ਵਰਕਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਹਾਜ਼ਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੇਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸ. ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦਲ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦੇਣ। ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਬਾ ਜੁਗਿੰਦਰ ਜੀ ਪਾਸ ਗਏ ਤੇ ਤਿੰਨ ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ। ਸੰਤ ਜੀ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ (ਸੰਤ) ਜੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ, ਆਪਣੇ ਤਲਵੰਡੀ ਦਲ, ਵੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ (ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ) ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਦਿਤਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੇ ਪੰਥਕ ਭਲੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ। 26 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ 4 ਦਿਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਗਏ। ਉਥੇ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਹੋਏ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਪਤੀ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਦਾਸਤਾਨ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਏ। ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਲੋਂ ਫਸਾਦਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਦਦ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਸੰਤ ਜੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸਪਰੂ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਵਕੀਲਾਂ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜਾਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਮਾਹੌਲ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਆਸ ਬੱਝਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਤ ਜੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਦੋਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭੰਗ ਕਰਵਾਕੇ ਇਕ 9 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ। ਸੰਤ ਜੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ 68 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ

ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਸਿਵਾਏ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਤਰਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲੇ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਮ ਸਿੱਖ ਲੜ ਲੜ ਕੇ ਥੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਖ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਭੁਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਸਮਝੋਤਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀ ਸੰਤ ਜੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ ਜ.ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਾਰਦਿਕ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਤਾਰਾਂ ਖੁਦ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਲਈ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ, ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਤਾਰਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ. ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਮਝੋਤੇ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਹੋਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਅੰਤਮ ਗੇੜ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਮਝੋਤਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਗਿਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਤ ਜੀ 22 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਗੱਲ ਤੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸੱਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੋਤੇ ਵੇਲੇ ਬੁਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮੋਰਚਾ ਡਿਕਟੇਟਰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ. ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸੰਤ ਜੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਲਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਇਹ ਕੇਵਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ—ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਰੈਂਡਿਟ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੇਵਲ ਸੰਤ ਜੀ ਹੀ ਖਾਣ।'।

ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੀ

ਕਿਸੇ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ,। ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੋ ਸਮਝੋਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਗੱਲ ਰਹਿ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਮੁਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਹ ਆਮ ਵਿਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਿਛੋਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਕਦੀ ਅਕਾਲੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਕ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਕਾਰ 60-40 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ—ਅਬੋਹਰ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਡੀਲਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਣ, ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਐਕਟ ਬਨਾਉਣ (ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਕਾਲੀ ਸਾਥੀ ਹੀ ਬਣੇਗਾ) ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਮੰਨ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਸੂਬੇ ਬੋਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣੇ ਹਨ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂੰ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਇੰਡੋ ਤਿਬਤ ਬਾਰਡਰ ਫੋਰਸ ਆਦਿ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਮੰਗ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ (ਕੇਵਲ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਅਣਲਿਖਤ ਸਮਝੋਤੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ) ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਏਗਾ ਤੇ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਏਗਾ ਜੋ ਕਤਲ, ਬੰਕ, ਡਾਕੇ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲੁੜੀਏ ਹਨ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਲੋਂ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਹੋਏ ਸਮਝੋਤੇ ਤੇ ਰੋਲਾ ਰੋਪਾ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਇਲਾਕੇ ਬਾਰੇ ਸਮਝੋਤੇ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰ ਆਦਿ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤ ਜੀ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਹੋਰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਨਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਉਪਰੰਤ ਪਾਪੂਲਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਸਕੇ।

ਅਗਸਤ, 85

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਕਹਾਣੀ

ਗੁੰਝਲ

ਪ੍ਰੇਮ ਗੋਰਖੀ

ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਇਹ ਛੋਟੀ ਚਿੱਠੀ ਸੀ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜੀਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ-ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 'ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਔਰਤਾਂ ਤਕ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਾਂਗਾ ਬਿਧਮਾਤਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੋਹ-ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬੜੀ ਨਾਨਸੈਂਸ ਚੀਜ਼ ਹੈ....' ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬੜਾ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਦਾ। ਹਰ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਤਾਰੀਖਾਂ, ਕਦੇ ਤਰਲੇ-ਮਿਨਤਾਂ ਤੇ ਕਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚੋ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਾਰੇ। ਦੂਸਰੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਉਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ ਬੰਦਾ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਆਖਰੀ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। -ਪਰ ਇਹ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਅੜੀ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਇਆ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜੇ ਵੀ ਫੌਜੀ ਨੌਕਰੀ ਸਮੇਂ ਅਪਣਾਏ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਜ ਦੇ ਉੱਜ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗੇ ਵੀ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਹਰਦੁਆਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੀ ਬਿਰਧ ਭੈਣ ਨਾਲ ਆਇਆ। ਹਰ ਕੀ ਪੜ੍ਹਤੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਸੀ। ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਨੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਫਾਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕਦੇ ਦੌੜਦਾ ਹੋਇਆ ਪਿਛਾਂਹ ਵੱਲ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕਦੇ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਆਵੇ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਤੇਰੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਰੁਕਿਆ ਨਾ। ਅਖੀਰ ਆਪ ਹੀ ਮੱਥਾ ਫੜ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਧਰਮ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੂੰ ਪਰ ਗੰਗਾ ਵੱਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਭੈਣ ਜੀ ਜਾਂ ਜੀਜਾ ਜੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ।"

ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਪਲੱਸ ਕੇ ਵਟ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਪਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੋਇਆ ਅਣਨਸ਼ਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਬੜਾ ਟਿਕਾਅ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, "ਬਾਊ ਜੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਆਈਡੀਆ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਤੁਸੀਂ ਏਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਕਿਥੇ ਜਾਓਗੇ। ਇਹ ਐਸਾ ਚਿੱਕੜ ਐ ਜਿਹਦੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਮੂੰਹ ਤਕ ਖੁੱਭੇ ਹੋਏ ਆਂ। ਇਹ ਬੜੀ ਨਾਨਸੈਂਸ ਚੀਜ਼ ਐ ਜੋ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਐ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਐ, ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਬੁਰੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਐ। ਇਹ ਸਭ ਜੋ ਚਲ ਰਿਹਾ, ਏਸੇ ਦਾ ਚੱਕਰ ਐ ਜਨਾਬ।" -ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਦਮ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਕ ਖਚਰੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਥੋਂ ਟਪਕ ਆਈ ਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਦਾ ਬੋਲਿਆ, "ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੌਮਨਿਸਟ ਲਗਦੇ ਆਂ। ਠੀਕ ਐ? ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ, ਸਿਵਲ ਮੋਚਲਤਾ ਹੈ, ਆਰਮੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ। ਦੇਖੋ, ਸਾਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿਚ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਅਲਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮਨਿਸਟਾਂ ਸੋ ਬਚੋ। ਅਗਰ ਹੇਡਕੁਆਟਰ ਨੂੰ ਪਤਾ

ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਐਸੇ ਖਤਰਨਾਕ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਰੱਖਦੇ ਹੋ ਫੌਰਨ ਛੁੱਟੀ।"

ਮੈਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਫੋਟੀਆਂ ਪਰ ਚਮਕਦਾਰ ਅੱਖਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੋਸ਼ ਪਿਆ।

ਭੈਣ ਜੀ ਨਾਲ ਆਇਆ ਉਹ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਠਹਿਰਿਆ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ, "ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕਲਰਕ ਵੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਈਮਾਨਦਾਰ ਆਦਮੀ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰਾ ਗਾਲੜੀ, ਤੇਰਾ ਬੜਾ ਦਿਲ ਲਾਏਗਾ।

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਹ ਤੜਕੇ ਉਠ ਕੇ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਨਹਾ ਕੇ ਆਉਂਦਾ। ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਕਦੇ ਇਹਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਇਥੇ ਸ਼ਾਮ-ਸਵੇਰੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਤੁਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ।

ਭੈਣ ਜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁੱਖ ਨੇ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਕਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਕਦੇ ਨੌਕਰ ਨਾਲ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਅਬੋਹਰ-ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲ ਕਿਤੇ ਪਿੰਡ ਹੈ ਇਹਦਾ। ਮਹੀਨੇ ਕੁ ਬਾਅਦ ਘਰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦਾ। ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਫੌਜ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਬਾਰੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਸੁਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ;

"ਆਪਾ ਲੇਹ-ਲਦਾਖ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੰਬੇ ਗੁਜਰਾਤ ਘੁੰਮੇ ਆਂ, ਤਿੰਨ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਨੇ ਜਨਾਬ ਏਸ ਆਦਮੀ ਨੇ। ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਵਹਾਇਆ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਖਾਤਰ ਖੂਨ, ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਖੂਨ!" ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੰਮਾ ਸਾਹ ਭਰ ਕੇ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਕ ਮਿਟ ਲਈ ਦੱਸੋ! ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਏਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ.... ਦੇਸ਼ੋਂ ਅੱਸੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਖੇਰਾਤ.... ਕਿਆ ਨਾਨਸੈਂਸ ਅਪਰੋਚ ਐ। ਹਜ਼ੂਰ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਇਕ ਉਲੂ ਦਾ ਪੱਠਾ ਵੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਪੁੱਛ ਗਿਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਲਕ ਲਈ ਉਲੂ ਦਾ ਪੱਠਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਧੀ ਪੁੱਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.... ਪਰ ਇਹ ਫੌਜੀ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿਚਾਰਾ ਭਿਖਾਰੀ ਬਣ ਕੇ ਘਰ ਆ ਵੜਦਾ ਹੈ.... ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਐ, ਬਲੱਡੀ ਜਾਹ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦਰ ਦਰ ਭਟਕਦਾ ਫਿਰ.... ਦੇ ਟਕੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖਾਤਰ....। ਹੋਰ ਇਹ ਕੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਐ.... ਹਾਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਐ ਭੁੱਖ ਨੰਗ, ਦੰਗੇ-ਫਸਾਦ" ਬੋਲਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਦੇਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਘਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਬਾਊ ਜੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਸਥਾਨ ਕਹਾਂਗਾ, ਜਸਟ ਲਾਈਕ ਰੈਸਟ ਰੂਮ। ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਘਰ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਖਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਉਹ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ, ਬਾਹਾਂ ਫੈਲਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿੰਦੇ।.... ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਸੌਣ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਜਿਥੇ ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖੁਆ ਕੇ ਸੁਆ ਦਿੰਦੇ.... ਅੱਗੇ ਸੁਭਾ ਟਾਈਮਪੀਸ ਵਾਂਗ ਜਗਾਉਂਦਾ ਵੀ ਹੈ.... ਬੈਡ ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਆ ਸਮਝੋ?" ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਹੱਸਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਫਿਰ ਮੁੱਛਾਂ ਪਲੱਸ ਕੇ ਬੋਲਿਆ,

"ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਬਹੁਤ ਫਜ਼ੂਲ ਆਦਮੀ ਐ। ਬਾਊ ਜੀ ਘਰ ਲਈ ਇਕ ਔਰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐ, ਇਕ ਸੁਆਣੀ.... ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਯੂਅਰ ਵਾਈਫ.... ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲਵੋ, ਕਾਮਰੇਡ!...." ਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸਿਆ, ਕਾਮਰੇਡ ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ।

ਮੈਂ ਵੀ ਹੱਸ ਪੈਂਦਾ ਹਾਂ, ਫਿਕਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ। "ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਭ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੁਣ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।" ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।

"ਲਵੋ ਉਮਰ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਐ, ਚੰਗਾ ਖਾਨਦਾਨ ਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ।.... ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਕੋਈ ਬੁੱਢਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ.... ਪੰਜਾਹ ਰਿਸ਼ਤੇ ਆ ਜੀ, ਨੌ ਪ੍ਰਾਬਲਮ।"

ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਔਰਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਹਨੂੰ ਐਸ਼-ਆਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਹਿੰਦੇ ਓ। ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਗਲਤ ਗੱਲ ਐ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਫਰਾਡ ਐ।.... ਬਾਊ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਗੁੰਝਲ ਐ ਜੋ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਕੋਈ ਸ਼ਖਸ ਤੁਹਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਐ ਜੋ ਇਹਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੇ। ਯੈਸ, ਮੇਰੀ ਇਹ ਗੱਲ ਹੰਡਰਡ ਪ੍ਰਸੈਂਟ ਕੁਰੈਕਟ ਹੈ.... ਬਲੇ, ਨਹੀਂ?"

ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਇਕ ਗੁੰਝਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਆਪੇ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਔਰਤ ਦਾ ਬਿੰਬ ਪਸਰਨ ਲੱਗਦਾ। ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ।

ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਤੇ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਦੀ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰਾ ਕਸੂਰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸਿੱਧਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਾਂ ਜੀ, ਭਾਬੀ ਜੀ, ਭੈਣ ਜੀ ਤੇ ਮੈਂ ਲੜਕੀ ਦੇਖਣ ਗਏ। ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ, ਲੜਕੀ ਵੀ ਸਭ ਬੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਲੜਕੀ ਸਕੂਲ ਟੀਚਰ ਸੀ ਤੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇਤਾ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਸਮੇਂ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਲੈਣ—ਦੇਣ ਦੇ। ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਦਿਨ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਤੇਜ਼ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਦੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਘਰ ਸੱਦਿਆ ਤੇ ਆਖ ਦਿੱਤਾ, "ਲੜਕਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ, ਸਮਾਨ ਵਗੈਰਾ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਨਾਉਣਾ, ਛੋਟੀ ਹੀ ਅਫਸਰ ਬਣ ਜਾਏਗਾ, ਸੋ ਮੇਰਾ ਸਾਈਕਲ ਵਗੈਰਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

ਇਨ੍ਹੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਲੜਕੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਗਲੀ ਵਿਚ ਆ ਖੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁਹੱਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੀ ਕਹਿ ਕੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਗ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਕਰ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਗੰਗਾਦਾ ਹੋਇਆ, ਨਮੋਸ਼ੀ 'ਚ ਡੁੱਬਾ ਮੁੜ ਆਇਆ ਸੀ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਮੱਥੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਂ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੀ, "ਤੇਰੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸੜਦਾ-ਭੁੱਜਦਾ ਤੁਰ ਗਿਆ।" ਪਰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਕਿਸ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜ ਕੇ ਇਕ ਗੁੰਝਲ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਵੱਲ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਝਾਤੀ ਨਾ ਮਾਰੀ-ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਪਹਿਲਾ ਐਸਾ ਆਦਮੀ ਉਹ ਟਕਰਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਮੋਹ ਜਾਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 22 'ਤੇ

■ BUYING

■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548 Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

ਪੰਨਾ 21 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੜੀ ਸਖਤ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਤਾਅਨੇ ਮੋਹਣੇ ਮਾਰ ਮਾਰ। ਹਾਏ ਕੱਢ ਕੱਢ, ਨਿਹੇਰਿਆਂ ਤੇ ਰੋਸਿਆਂ ਨਾਲ। ਮੈਂ ਗੱਡੀ ਫੜੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਉਤਰਿਆ।

“ਪੂਰਾ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਇਥੇ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਅਜੀਬ ਬਾਤ ਐ, ਪਤੈ ਮੈਂ ਕਿੰਨੇ ਲੈਟਰ ਲਿਖੇ ਆ, ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਈਂ। ਇਕ ਦਮ ਗਲਤ ਬਾਤ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮੈਂ ਆਨੇ ਸੇਲੋਕ ਡਰਦੇ ਐਂ। ਪਰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਡਰ ਕੇ ਭਲਾ ਟੈਮ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਜਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਫੈਕਟਰੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਈਏ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਬਾਊ ਜੀ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਫੈਕਟਰੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗੋਲੀ ਜਿਹਨੇ ਮਾਰਨੀ ਐਂ, ਆਈ ਐਮ ਰੇਡੀ। ਆਪਾਂ ਨੀ ਡਰਦੇ...ਜਨਾਬ ਵਰ੍ਹੇਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਤੇ ਤੋਪਾਂ 'ਚ ਸੌਂਦੇ ਰਹੇ ਆਂ...ਡਰਨਾ ਕਿਆ, ਨਾਨਸੈਂਸ ਅਪਰੇਚ।” ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਚਿਹਰਾ ਟਹਿਕ ਰਹੇ ਸਨ, ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ।

ਰਾਤੀਂ ਸੋਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹਿਰ ਤਕ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਧੀਮੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਉਹ ਬਹੁਤ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੰਦਾ ਇੰਨਾ ਡਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਡਰ ਤੋਂ ਹੀ ਘਬਰਾ ਕੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲਤ ਲੱਗੀ। ਪੁਲ ਉੱਤੇ ਆ ਕੇ ਉਹ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਬੋਲਿਆ, “ਬਾਊ ਜੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕੁਝ ਕਰੋ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਉਸ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਫਖਰ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਬੰਦਾ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਮਾੜਾ ਜਾਂ ਚੰਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਤਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਐ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜੀਣ ਦੀ ਗੱਲ ਈ ਲਓ...ਹੁਣ ਦੇਖੋ, ਇਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਐ...ਨਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ...ਕਿਆ ਲਾਈਫ ਐ ਬੰਦੇ ਦੀ! ਬੰਦਾ ਲੂਲੂਆਂ ਲੰਗੜਿਆਂ ਖਾਤਰ ਜੀ ਰਿਹੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਐ...ਕਿ ਨਈਂ? ਦਿਸ ਇਜ਼ ਲਾਈਫ! ਇਹ ਕੋਈ ਜੀਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠੇ, ਦਫਤਰ ਗਏ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਖਾਧਾ ਤੇ ਸੌਂ ਗਏ।...ਫਜ਼ੂਲ! ਇਕ ਦਮ ਨਾਨਸੈਂਸ...ਇਕ ਗਏ ਦੀ ਮਾਫ਼ਿਕ ਐ ਲਾਈਫ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ।” ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਕੇ ਉਹ ਤੇਜ਼ ਵਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਥਰ ਥਰਾ ਰਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲੱਗਾ।

“ਕੀ ਕਰੀਏ ਹੁਣ...ਤੁਸੀਂ ਈ ਦੱਸੋ? ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੀਤ ਚੁੱਕੀ ਐ, ਆਪਣੀ ਮਸਤੀ ਵਿਚ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਹੋਰ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣਗੇ। ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਸੀਂ ਬਣ ਨੀ ਸਕਦੇ...!” ਮੈਂ ਰਤਾ ਕੁ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਝੁਕ ਕੇ ਆਖਿਆ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

“ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਈਂ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਈ ਬਣੇ...ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਰ ਲਓ...ਕਿਸੇ ਦਾ ਬੱਚਾ ਲੈ ਕੇ ਪਾਲੋ, ਕਿਸੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵਗੈਰਾ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦਿਓ। ਖੈਰ ਛੱਡੋ, ਇਹ ਸਭ ਚੋਰ ਐਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਓ” ਬੋਲਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਉਠ ਕੇ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਰੁਕ ਕੇ ਉਹਨੇ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜ ਲਿਆ।

“ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਲੜਕੀ ਦੇਖੀ ਐ...ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਲੜਕੀ ਐ, ਬਿਉਟੀਫੁਲ!”

“ਦੇਖੋ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲੜਕੀ ਵੜਕੀ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਨਾ ਪਾਓ। ਇਕ ਉਮਰ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਇਕ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਲਈ ਜੋ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।” ਮੈਂ ਸਹਿਜ ਮਨ ਆਖਿਆ।

“ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦੇਜੀ? ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਈਂ ਬੀਤਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਓ...ਅੱਗੇ ਯੂ ਆਰ ਹੋਂਡਸਮ...” ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਅੜੀ 'ਤੇ ਅ ਗਿਆ ਸੀ।

“ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਮੈਨੂੰ ਹੀਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਓ...ਜੀਜਾ ਜੀ ਜਾਂ ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਆਖਣਗੇ...”

“ਲਓ ਲਓ...ਕਮਾਲ ਐ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਆਂ ਜੀ...ਨਾਲੇ ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੋਲਪ ਕਰ ਰਹੇ ਆਂ...” ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਮੇਰਾ ਮੋਢਾ ਘੁੰਟਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਦੇਖੋ, ਸਾਡੇ ਉਪਰ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਵਿਚਾਰਾ ਇਕ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਐ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ

ਡਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚ ਚੁਆਨ ਬੇਟੀਆਂ ਨੇ, ਮਜ਼ਬੂਰ ਐ, ਕੀ ਕਰੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੰਤਾਲੀ ਦੇ ਫਸਾਦ ਨਈਂ ਭੁੱਲਦੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੁਆਨ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਦੀ ਧੂਹ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।...ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵੇਲਾ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਐ...ਦੇਖੋ ਬਾਊ ਜੀ। ਏਸ ਵਕਤ ਪਿੰਡ ਖਾਲੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ...ਮੌਤ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਲੋਕ ਦਿੱਲੀ, ਹਰਿਆਣੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਆ...ਪਰ ਉਹ ਬੈਠਾ ਹੈ...ਕਿਥੇ ਜਾਵੇ ਸਭ ਪਾਸੇ ਇਹੋ ਰੰਡੀ ਰੋਣਾ ਹੋਂ” ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਇਕ ਸੋਚ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਇਕ ਢੰਗ ਸੀ ਤੇ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਸਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਨੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਜਿਸ ਕੋਨੇ 'ਚ ਝਾਕਣਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਥੇ ਉਸ ਨੇ ਬਲਦਾ ਹੋਇਆ ਕੁਝ ਲਿਆ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਕਿਤੇ ਭੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਉਤੇਜਿਤ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਮਿਟੀ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਤਕ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁੜੀ ਤਾਂ ਦਿਖਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰਦੁਆਰ ਪਹੁੰਚਾਂ ਉਹ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਦਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਹਨ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਗੱਡੀ ਫੜਨ ਤਕ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਠਦਾ ਹੋਇਆ ਗੰਭੀਰ ਜਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਬੱਸ, ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਐ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੀ ਕਹਾ, ਡਰਦਾ ਐ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਐ, ਜਾਂ ਕੀ ਐ, ਆਈ ਡੈਂਟ ਨੇ। ਹਾਲਾਤ ਈ ਐਸੇ ਹੋਂ। ਖੈਰ, ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਲਪ ਕਰਨੀ ਐ...”

“ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗੇ...” ਮੈਂ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦਾ ਪੈਰ ਦਬਾ ਕੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵਜੋਂ ਆਖਿਆ। ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਨੇ ਤੁਬਕ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਲੜਕੀ ਲਈ ਕੋਈ ਠੀਕ ਮੁੰਡਾ ਲੱਭ ਲਵਾਂਗਾ...”

“ਨੋ ਨੋ...ਕਿਆ ਬਾਤ ਕਰਦੇ ਆਂ ਤੁਸੀਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੋ ਰਹੀ ਐ...ਵਾਲਤੂ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਖੜ੍ਹੀ ਨਈਂ ਕਰਨੀ...ਹਾਂ! ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ...” ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਬਾਂਹ ਵਲ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਘੁੰਟਦਾ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ...ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਜ਼ਰਾ।” ਗੱਡੀ ਤੁਰਨ ਤਕ ਇਹੋ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਕੇ ਮੁੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਪਾਵਰ ਕਾਲੋਨੀ ਦੇ ਮੌੜ 'ਤੇ ਚਾਹ ਵਾਲੇ ਖੱਬੇ ਕੋਲ, ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਇਕ ਟਕ ਦੇਖਦਾ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਵਿਚ ਹੱਸਿਆ ਤੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਉਹਦਾ ਚਿਹਰਾ ਉਦਾਸ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਸੀ।

“ਅਸੀਂ ਦੁਪਿਹਰੇ ਆ ਗਏ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਹੀ ਟਕਰਦਾ, ਇਥੋਂ ਹੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਠੀਕ ਠਾਕ ਹੈ ਜੀ” ਉਹਨੇ ਤਸੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ, “ਬਾਊ ਜੀ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਲੜਕੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੰਮੀ ਪਲੀ ਐ ਨਾ, ਗਲਤੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮਾਈਂਡ ਮਤ ਕਰਨਾ, ਉਂਜ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਐ, ਐਡਜਸਟ ਕਰੇਗੀ, ਕਮਾਲ ਦੀ ਨੇਚਰ ਐ...”

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਇਕ ਪਲ ਵਿਚ ਹੀ ਧੱਕ ਧੱਕ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸਾਹ ਜਿਵੇਂ ਫੁੱਲਣ ਲੱਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਇਜ਼ ਉਹ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਾ ਤਾਂ ਦੇਵੇ...ਕੀ ਪਤਾ ਲੜਕੀ ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ...। ਤੇ ਨਾਲੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਵਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਨੀ ਵੀ ਕਾਹਦੀ ਕਾਹਲੀ ਸੀ।

“ਮੈਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ, ਚਲੇ ਘਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇਣੇ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ।”

“ਨਹੀਂ ਬਾਊ ਜੀ, ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣਾ, ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਸੀ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੀ ਖਾਤਰ ਹੀ...” ਵੱਡੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਉਹ ਸਟੇਸ਼ਨ

ਪੰਨਾ 17 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਰੇ ਪਰਚਾਰ-ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇ-ਪਰ ਉਹਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰੇ (ਭਾਰਤ 'ਚ) ਪਰੈਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੰਟ ਰਹੀ ਹੈ-ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇਕਨੌਮਿਕ ਐਂਡ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਵੀਕਲੀ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਉੱਤੇ, ਉਰਦੂ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਨਈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਉੱਤੇ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਰਗੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਾਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ-ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿਰੋਧੀ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ-

ਮਤਾ ਨੰਬਰ 3

ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਸਾਬੋਂ ਵਿਛੜ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸ਼ਾਇਰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਡੋਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਮਿਆਂ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਲਿਖੇ ਉਸਦੇ ਗੀਤ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਯੋਗ ਵਿਰਸਾ ਹਨ।

ਕਨਵੀਨਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ,
ਵਿਨੀਪੈਗ364- ਟਰਾਂਟੋ ਸਟਰੀਟ,
ਵਿਨੀਪੈਗ (ਮੈਨੀਟੋਬਾ)

ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ 5 ਅਰਬ ਤੋਂ ਵਧੇਗੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ — ਯੂ ਐਨ ਜਨਸੰਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪੰਜ ਅਰਬ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਏਗੀ। ਇਥੇ ਇਕ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂ ਐਨ ਜਨਸੰਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਵਾਇਲ ਸਾਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 11 ਜੁਲਾਈ 5 ਅਰਬ ਦਾ ਦਿਨ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ 5 ਅਰਬ ਤੋਂ ਵਧ ਜਾਏਗੀ।

ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਰੁਕ ਗਿਆ, “ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ...ਉਹ ਸ਼ਖਸ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ, ਕਹਿੰਦਾ ਪੈਸੇ ਕੀ ਲੈਣੇ ਆਂ, ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਬੋਝ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿਓ...ਬੱਚੀ ਦਾ ਘਰ ਵਸੇ ਤੇ ਸੁਖੀ ਰਹੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਲਪ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਆ...” ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੇ ਬੋਲ ਭਾਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਪਰ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਿਮ ਆਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ।

ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੋਰ ਲਿਆ।

“ਅੱਛਾ ਛੱਡੋ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਤਾਂ ਲੈ ਆਵਾਂ...ਉਹ ਗੰਗਾ ਜਲ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਗੈਰਾ ਅਟੈਚੀ ਵਿਚ ਹੈ...”

ਉਹ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤਕ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਕਦਮੀਂ ਆਇਆ ਪਰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਬਾਹਰ ਪਈ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਬੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਮੈਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ 'ਚ ਦੁਬਕੀ ਬੈਠੀ ਕੁੜੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੁੰਢ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਲਿਆ ਕੇ ਮੇਰੀ ਬਿਰਤੀ ਤੋੜੀ। ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਝੁਕ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਅੰਦਰ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਆ।”

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਹਰੋਂ ਉਠ ਕੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੱਥਾ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਤਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀਵਾਨ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਕੁੜੀ ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਉਹਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ। ਮੈਂ ਨਿਗ੍ਹਾ ਭਰ ਕੇ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਠ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

“ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਣ ਗਏ ਸੀ, ਮਿਲੇ ਕੇ ਨਈਂ ਜੀ...?”

ਮੈਂ ਤੁਬਕ ਕੇ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਇਕ ਘੁਮੇਰ ਸਿਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ ਤੇ ਮੈਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ।

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

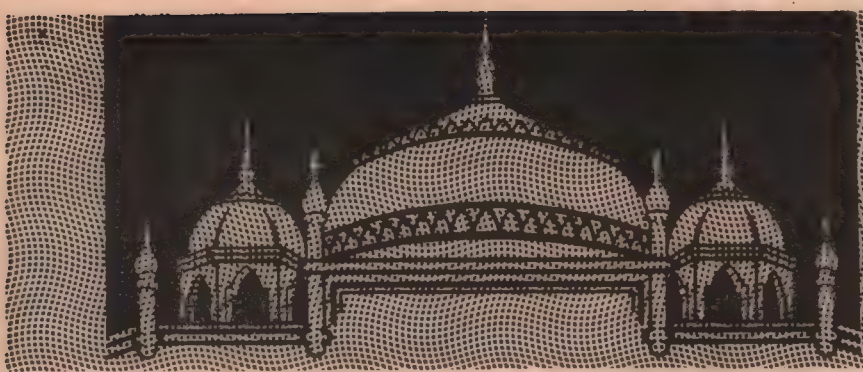
Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

ਧਰਮ ਤੇ ਫਲਸਫਾ

ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਰਣਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ, ਟਰਾਂਟੋ

ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜਿਥੇ ਰੱਬ, ਮੁਰਸ਼ਦ, ਦੁਨੀਆਂ, ਬੰਦਗੀ, ਵਿਛੋੜਾ, ਸ਼ਰਾ, ਸ਼ਰੀਅਤ, ਕਰਮ ਕਾਂਡ, ਸਦਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਆਦਿ ਹੈ। ਉਥੇ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਵੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਭਾਵਕਤਾ ਸਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਅਸਾਰਤਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਪਦੇ ਅਤੇ 118 ਸਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮਿਠਾਸ ਅਤੇ ਸਰਲਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਬਰੀਕੀਆਂ-ਬ੍ਰਹਮ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਦਾਲੇ ਹੀ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਰੁੱਚੀ ਸ਼ਾਇਦ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਇਸਲਾਮੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸਲਾਮੀ ਫਲਸਫਾ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਫਲਸਰੂਪ, ਆਤਮਾ, ਜੀਵ ਆਤਮਾ, ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮਾਇਆ, ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਇਦਰੀ ਰਸਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ। ਉਂਝ ਦਰਵੇਸ਼ੀ, ਇਸ਼ਕ ਖੁਦਾਏ, ਭਗਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਹਾ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਉਤਰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਰੋਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਲੂ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਫਰੀਦ ਜੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨੇਕ ਚਲਣੀ, ਭਗਤੀ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪਰਵਰਦਗਾਰ, ਅਪਾਰ, ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਬਿਅੰਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਚੱਕਰ ਗਿਣਿਆਂ ਮਿਟਿਆਂ ਹੈ। ਇਸ ਗਿਣੇ ਮਿਟੇ ਵਕਤ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਭਗਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਨੇਕ ਚਲਣੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ, ਫਰੀਦ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵਾਂਗ ਇਥੇ ਦਿਨ ਕੱਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਮੁੱਖ ਪੁੱਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਕਤ ਵਿਚ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਜੋ, ਅਲਹ, ਪਿਰ, ਖੁਦਾ, ਨਾਮ, ਬਖਸ਼ਿਦ, ਸੰਤ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਦਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਰੂਪਮਾਨ ਹੈ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਪਰਮ ਸੱਚ ਨੂੰ ਅਪਾਰ ਤੇ ਬਿਅੰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਮਲਕੂਲ ਮੌਤ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਥਾਹ ਹੈ। ਉਸ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ। ਉਹ ਸਭ ਉਪਰ ਭਾਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਨਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੌਤ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ, ਜਨਮ ਪਲ ਤੋਂ ਹੀ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਤ ਦਿਹਾੜੇ ਧਨ ਵਰੀ, ਸਾਹੇ ਲਏ ਲਿਖਾਇ।
ਮਲਕ ਜਿ ਕੰਨੀ ਸੁਣੀਦਾ, ਮੁਹੁ ਦਿਖਾਲੇ ਆਇ।
ਜਿੰਦੁ ਨਿਮਾਣੀ ਕਦੀਐ, ਹਭਾ ਕੁ ਕੜਕਾਇ।
ਸਾਹੇ ਲਿਖੇ ਨਾ ਚਲਨੀ, ਜਿੰਦੁ ਕੁੰ ਸਮਝਾਇ।
ਜਿੰਦ ਵਹੁਟੀ ਮਰਣਵਰੁ, ਲੈ ਜਾਸੀ ਪਰਣਾਇ।

ਆਪਣੇ ਹਥੀ ਜੋਲਿ ਕੇ, ਕੇ ਗਲਿ ਲਗੇ ਧਾਇ।
ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਪੁਰਸਲਾਤ, ਕੰਨੀ ਨਾ ਸੁਣੀਆਇ।
ਫਰੀਦਾ ਕਿੜੀ ਪਵੰਦੀਈ, ਖੜਾ ਨਾ ਆਪ ਮੁਹਾਇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ Extended MetaPhor ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਚਿਤਰਿਆ ਹੈ। ਮਲਕੂਲ ਮੌਤ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੱਚ, ਅਪਾਰ, ਆਰਾਮ ਬਿਅੰਤ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੈ। ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲੱਗੇ ਰੁੱਖ ਦਾ ਕੀ ਵਿਸਾਹ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵਹਾਕੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਕੱਚੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਪਏ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਫਰੀਦ ਜੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਵਿਕਰਾਲ ਅਤੇ ਕਠੌਰ ਸਚਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਲਕੂਲ ਮੌਤ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਅਲਹ ਨਹੀਂ। ਮੌਤ, ਖੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਮੌਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ ਜਮ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਤਾਂਡਵ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਅਰਾਮ, ਬੇਅੰਤ, ਅਪਾਰ ਸੱਚ ਹੈ। ਮੌਤ ਨੇ ਆਖਰ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦਾ ਫਲ ਦੇਣ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਚੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੈ ਕੇ, ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮਿਸਾਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੌਤ ਦੇ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਆ ਹੈ।

ਫਰੀਦਾ ਵੇਖੁਕਾਹੈ, ਜਿ ਸਿਰਿ ਬੀਆ ਤਿਲਾਹੁ
ਕਮਾਏ ਅਰ ਕਾਗਦੈ, ਕੁੰਨੇ ਕੋਇ ਲਿਆਹੁ
ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕਰੋਂਦਿਆਂ, ਏਹ ਸਜਾਇ ਤਿਨਾਹ

ਮੌਤ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਹਸੰਦਿਆਂ, ਖਲੰਦਿਆਂ ਉਪਰ ਅਚਾਨਕ ਆ ਝਪਟਦਾ ਹੈ ਇਨਸਾਨ, ਮੌਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੌਤ ਇਕੋ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਬਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਰੀਰ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਰੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਰੂਹ ਦਾ ਹੋਸ਼ ਕੁਚਿੱਤਾ ਹੋਕੇ ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਗੇ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਆਦਿ ਦਾ ਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਜੋ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਰਾਤ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਦਿੱਸੇ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਧਾੜਾ ਦਿਨ ਦੀਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ ਜਗਦਿਆਂ-ਮੌਤ ਦਾ ਭਾਬੂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਭੰਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵਿਚ ਆ ਵੜਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰੂਹ ਵਸਤੂ ਲੁੱਟਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਦੀਵੇ ਬੁਝਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੁੰਝਲ ਮੌਤ ਨਾਲ ਵਾਹ ਹੈ।

ਫਰੀਦ ਜੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਕ ਮਹਾਨ ਆਤਮਕ ਵੇਦ ਹਨ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਮੌਤ ਯਾਦ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਡਰ-ਭੈ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕੀ ਭਰੋਸਾ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਆ ਜਾਏ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਦਸਦੇ ਹਨ:—

ਫਰੀਦਾ ਦੁਹ ਦੀਵੀ ਬਲੰਦਿਆਂ ਮਲਕੂ ਬਹਿਨਾ ਆਇ।
ਗੜ੍ਹ ਲੀਤਾ ਘਟੁ ਲੁਟਿਆ, ਦੀਵੜੇ ਗਇਆ ਬੁਝਾਇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀ ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਨਿਤਾਣਤਾ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਕਸ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੰਖੇਪਤਾ ਉਪਰ ਅਤੇ ਅਰਥਗੰਭੀਤਾ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਿਲੁ ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨੱਢੜੇ ਸਹੁ ਉਪਰ ਮਾਣ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਦਿਹਾੜੇ ਧਨ ਨੂੰ ਵਰਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਦਿਹਾੜੇ ਹੀ “ਮਲਕ” ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਵਕਤ ਵੀ ਮਿਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਆਦਿਕ। ਇੰਝ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰੀਦ ਜੀ ਮੌਤ ਦੀ ਅਟੱਲਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਅਤਾ ਦਾ ਡਰਾਵਾ ਦੇ ਕੇ, ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਬਾਰ ਬਾਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਹੱਥ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਮੌਤ ਦੀ ਨਿਰਦੇਅਤਾ, ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕਰੋਂਦਿਆਂ, ਦੇਹਸਜਾਇ ਤਨਾਹ।

ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ, ਫਰੀਦ ਜੀ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਦਇਆ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸੋਮਾ ਵੀ ਦਰਸਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਖੁਦਾ ਮਿਠਾਸ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ।

ਫਰੀਦਾ ਬੱਕਰ ਖੰਡੁ ਨਿਵਾਤ ਗੁੜ ਮਾਖਿਓਂ ਮਾਂਝਾ ਦੁੱਧ
ਸਭੇ ਵਸਤੂ ਮਿਠੀਆਂ ਰੱਬ ਨਾ ਪੁਜਨਿ ਤੁਧ

ਕੀ ਇਸਦਾ ਇਹ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮੌਤ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਜ਼ਾਲਮ, ਨਿਰਦਈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰਲ ਹੈ ਜੋ ਮੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਖੁਦਾ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕਿਆ ਹੈ।

ਫਰੇਜ਼ਰ ਲਾਗੇ ਬੇਸਮੈਂਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਅਤੇ ਫਰੇਜ਼ਰ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੋ ਕਮਰੇ ਦੀ ਬੇਸਮੈਂਟ ਸੁਈਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਹੋਟ ਵਾਟਰ ਹੀਟਿੰਗ, ਫਾਇਰਪਲੇਸ, ਕਾਰਪੇਟ (ਵਾਲ ਟੂ ਵਾਲ), ਫਰਿਜ, ਸਟੋਵ, ਤੇ ਡਰੇਪਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਕੂਲ, ਬੱਸ ਸਟੇਂਡ ਨੇੜੇ ਹਨ। ਪਾਲਤੂ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ \$475 Plus Utilities. ਆਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ : 874-3216

BLOCK BROS. REALTY LTD.

9360 - 120 St. SURREY, B.C. V3V 4B9

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਬੇਅੰਤ ਸੇਖੋਂ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. (604) 581-4601

Res. (604) 591-1354 ਜਾਂ 588-0749

BEANT SEKHON

Res. 591-1354

or

588-0749

ਸਿਆਸੀ ਵਿਅੰਗ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ

ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਰਸ਼

ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਬੜੇ ਦਿਲਚਸਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੱਜਣ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਸਥਾਨਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਦੋ ਇਕ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਾਕੀਦ ਵਜੋਂ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਐਸਾ ਵਧੀਆ ਆਚਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਇਕ ਮੈਖਾਨੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਗਮ ਗਲਤ ਕਰਨ ਗਏ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਲ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੱਜਣ ਬੈਠਾ ਬਰਾਂਡੀ ਦੇ ਅੱਧੀਏ ਦਾ ਢੱਕਣ ਪੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੱਚੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹਾਜ਼ਰ ਜਵਾਬੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇਖੋ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਅੰਗੂਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਂਡੀ ਤਿਆਰ ਹੋਈ। ਪੈਰਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਬੋਤਲ ਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਪੁੱਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਹੋ ਤੇ ਮੈਂ ਮੋਗਾ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਸਿੰਘਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੈਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜੁੜੇ। ਹੁਣ ਵੇਖੋ ਦੋ ਕੱਚ ਦੇ ਗਲਾਸ ਭਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਂਡੀ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਬੰਧ ਹੋਰ ਪੱਕੇ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।"

ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੁਝ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਗਲਾਸ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਅੱਧਾ ਗਲਾਸ ਪੀਣ ਪਿਛੋਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਰੰਗ ਬੜੇ ਨਿਆਰੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਿਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਲਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਅਚਨਚੇਤ ਮਿਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਛੱਡਦਾ ਹੈ..."

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੀ ਨਕਲੀ ਦਾੜੀ

ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ 'ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ਼' ਨੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪ ਵਾਰਤਾ ਛਾਪੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਹ-ਟੋਪ ਪਹਿਨਣ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਮਾਰਾ ਨਕਲੀ ਕੇਸ ਦਾੜੀ ਰੱਖ ਕੇ ਚਿੱਠੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹ-ਟੋਪ ਪਹਿਨਣ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਅੱਠ ਸੌ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਰਡਸਫੀਲਡ ਦੀ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਭੇਖੀ ਗੋਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸਧਾਰੀਆਂ ਹੈ, ਅਸਲੀ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭੋਜ ਧਾਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਗੋਰੇ ਦੀ ਛਾਣ-ਬੀਣ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਚੋਂ ਮਿ. ਮੈਂਗਲ ਵਰਨਜ਼ ਨਿਕਲਿਆ। ਮਗਰੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 12 ਪੌਂਡ ਅਦਾਲਤੀ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 30 ਪੌਂਡ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੋਰੇ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਤਾਰਨ ਪਿਛੋਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ..."

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੋ ਲੋਕ ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ ਬਣ ਕੇ ਜੁਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ

ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਸੋਟੇ

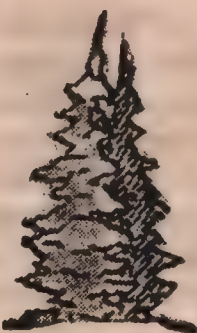
ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਸਦਕਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਜੋ ਵਾ-ਵੇਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰੀ ਨੇ ਸਹੀ ਸਹੀ ਬਰੀਫਿੰਗ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਵਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਸੋਟਾ ਫੇਰਦੇ।

ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤਾਅਨਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਡੰਡਾ-ਸੋਟਾ ਫੇਰਨਾ' ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣਾ ਡੰਡਾ-ਸੋਟਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮਿ. ਰਿਬੇਰੋ ਨੂੰ ਫੜਾ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਸਿਰਫ ਲੰਮੀ ਸਾਰੀ ਬਾਂਹ ਹੀ ਫੇਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਅਸਰ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਟੇ ਹੋਏ ਢੋਲ ਦਾ ਪੋਲ ਹੀ ਸਮਝਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਕਹੀ ਜਾਣਾ ਕਿ 11 ਵਿਚੋਂ 8 ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਡਾ. ਗੋਬਲਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪਲੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੁਝ ਬੰਦੂਕਾਂ ਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਝੋਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ASPEN PLANERS LTD.

Fir, Ponderosa Pine and Western White Spruce
Boards — Lumber — Timber Cuttings

Phone : Sales 378-5525

Office 378-9266

Fax 378-9123

Telex : 048 8254

2399 Quilchena Ave. P.O. BOX 160
MERRITT, B.C. V0K 2B0

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਕਿਉਂ ?

ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਅਟੱਲ ?

ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਮੋਟੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੌਕੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ" ਕਹਿ ਕੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਥੋੜੀ ਕੁ ਝੁੰਘਾਈ 'ਚ ਦੋਖਿਆਂ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਜੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਰੋਕੀ ਖੜ੍ਹੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅੜਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਧੱਕਣ 'ਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਰੋਲ ਹੋ ਉਘੜਦਾ ਹੈ। "ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਕਿਉਂ ?" ਦੇ ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਜੁਆਬ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹਿਜ ਹੀ ਉਭਰ ਕੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੁਆਲ ਦਾ ਇਸ ਜਾਂ ਉਸ ਰੁੱਖ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਜਾਂ ਉਖੜੇ-ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਡਿਆਂ 'ਤੇ ਧੱਕਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਲਾ 'ਜਿਹੜੇ' ਸੁਆਲ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋਣ ਦਾ ਏਨਾ ਮਹੱਤਵ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਹੱਲ ਲਈ "ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ" ਕੀ ਅਟੱਲ ਹੋਣੀ ਹੈ ? ਨਹੀਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਧਰਮ/ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕੌਮੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਹੱਦਤਸਾਰ ਆਧਾਰ ਉਭਰਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੌਮੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਅਟੱਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ ਤੇ ਰੋਲ ਹੈ ? ਬੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭਦੇ ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜੀ ਭਵਿੱਖ ਨਕਸ਼ੇ ਉਸਾਰਦੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਿਹਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੋਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੇ ਚਟਾਨਰੂਪੀ ਸਾਂਝਾ ਪੈਂਤੜਾ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਗੱਲਤਰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਟੱਲ ਤਰਕ ਮੁਤਾਬਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਆਪਾ-ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਹੱਕ 'ਤੇ ਹੈ। ਗੱਲ ਚਾਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ, ਝਾੜਖੰਡ ਵਰਗੇ ਦਰਜਨਾਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਚਾਹੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜ ਹੋਣ, ਚਾਹੇ ਗੋਆ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਥਾਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਆਰਨ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੁੰਜੀਵਤ ਰੋਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਜੋਕੇ ਯੁਗ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਮਾਜੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਟੱਲ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਵਿਕਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਝੁੱਟੀ ਅੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਚ ਅੜਿੱਕੇ ਭਾਗੁਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ 'ਤੇ 'ਬੇਗਾਨੀ' ਭਾਸ਼ਾ ਥੋਪਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਕੇ ਉਲਟ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਲੜਾਈ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ 'ਚੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਲੀਹੋਂ ਲਾਹੁਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵਸੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਫਿਰਕੇ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਜ-ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਣ ਤੋਂ ਕਤਰਾਉਣਗੇ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ।

ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਥੰਡੀਭਾ

ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਭਾਸ਼ਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕੇਵਲ ਖੇਤਰੀ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ, ਫਿਰਕੇ

ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਡਿੱਗੇ ਹੱਥਕੰਡਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਵਧ ਰਹੀ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਅਣਵਿਹਾਰਕ ਦੋਗਲੀ, ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਸ਼ਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਕਟ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰੀ, ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਲਾਮਦਾਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਲਕ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਮੰਤਸ਼ਾਹੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਸਰਵਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਨੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾਈ ਚੇਤਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਜਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ। ਇਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਕਈ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਜਦ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਕੋਲ ਰੰਗ, ਧਰਮ, ਫਿਰਕਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਆਦਿ ਲੁੱਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਫਲ ਹਥਿਆਰ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਪਛੜੀ ਜਾਂ ਵਿਕਸਤ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਚ-ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਦਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਲ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਅੱਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਤੇ ਮਕਾਨ ਹੈ। ਉਪਰਲੇ ਸ਼ਾਸ਼ਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਚ-ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ। ਵਿਹਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਲਗਭੱਗ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਇਕ ਗੱਟ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਧੋਂ ਵੱਧ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੇ ਮੁਦਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੱਲ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਤੋਂ ਨਿਖੇੜ ਕੇ, ਘਟੀਆ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਅਵੱਸ਼ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੋਹਨ ਨਾਲ, ਬਭਰੋੜੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਜਾ ਦਿਓ

ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੁਲਖ ਅੰਦਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਏਨਾ ਪ੍ਰਚੰਡ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਤਕ ਅੱਪੜ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਫੌਰਨ ਬਾਅਦ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਕਾਫ਼ੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿਤਾਂ ਖਾਤਰ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੱਲ ਕੋਈ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਲਈ ਉਠੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਕਿਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ, ਦਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਲਾਕਾਨੂੰਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਰੰਗੀਆਂ(ਰੋਪੜ)

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿਚ ਬਾਦਲ-ਟੋਹੜੇ ਦਾ ਰਾਹ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ? ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ' ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੁਣ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਨਾਮਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਛਾਪ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ -ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ- ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 'ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਕਿਉਂ?' ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰੀ 'ਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਸੀਂ 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਦੇ ਪੰਨੇਵਾਦ ਸਹਿਤ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕ ਵੀ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭਖਦੇ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਛਾਪ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। — ਸੰਪਾਦਕ

ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੇਂਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਸ਼ਾ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨੀ ਤੇ ਰੂਸੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਜਾਪਾਨੀ ਤੇ ਰੂਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਠੋਕੇਦਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ, ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਭਾਸ਼ਾ ਲਾਚਾਰ ਹੋ ਕੇ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਵਸ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਚਲਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਪੱਕੜ ਵਤੀਰਾ, ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਸਿਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਝਗੜਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ?

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਸਿਧਵਾਂ(ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਮਝੋ

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖੂਨ ਖਰਾਬਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਦੇਣ। ਦੂਸਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਮੁਖ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਨੂੰ ਤੰਗਦਿਲੀ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖੂਨ ਖਰਾਬੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ

ਖੂਨ ਖਰਾਬਾ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਤਕਰੇ ਕਾਰਨ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੂਨ ਖਰਾਬਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮੁਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਦ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਨੇ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦਰਜਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ? ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਭੱਗ 26 ਵਰ੍ਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕੀ ਇਹ ਮੰਗ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ? ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਏਨੇ ਵਰ੍ਹੇ ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਵੀ ਜੇਕਰ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਜਾਂ ਗੋਆ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ

INCOME TAX from \$15 ACCOUNTING

ਸਹੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਡਰੇਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance (Life, Sickness, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES
No. 2-7171 King George HWY
SURREY, B.C.

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711 594-2254

Star Drywall Construction Co. Ltd.

- Complete Drywall Service
- Guaranteed Work
- Free Estimates

Sahib or Nake
Ph. (604) 589-4830

P.O. BOX 639
SURREY, B.C. V3T 5L9

ਪੰਨਾ 26 ਦੀ ਭਾਗੀ

ਦਾ ਹੀ ਸਿਟਾ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਲੰਮੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨਾਂ 'ਤੇ ਚੁੰ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਦੋਲਨ ਹਿੰਸਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਨੋਸਟਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਫਾਇਦੇ ਵਾਸਤੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਚਾਹੁਣ, ਪੜ੍ਹਾਉਣ। ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਨ ਲਈ ਤਾਂ ਹਨ ਤੋੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਕੋਈ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ 'ਖਾਲਸਾ', ਪਟਿਆਲਾ

ਅਨਿਆਂ ਰੋਕੋ

ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਮਾਤਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰੱਖਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਇਸ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ।

ਨਿਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਗਰੂਰ

ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਜੜ੍ਹ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਖੁਲ੍ਹ ਖਰਾਬੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕੂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ। ਠੱਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤ ਦਾ ਹੀ ਸਿਟਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਭਾਸ਼ਾ, ਜਿਹੜੀ ਕੁੱਲ ਤੋਂ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਤਕ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ, ਬਠਿੰਡਾ

ਖੁਨ ਖਰਾਬਾ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ

ਭਾਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕ੍ਰਾਂਤੀਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ, ਕ੍ਰਾਂਤੀ (ਸਮਾਜੀ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ) ਦੇ ਧੌਕੇ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਦਰਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤਸਵੀਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ।

1947 ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਆ ਗਈ। ਇਸੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਵੇਲੇ ਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਅਤਿੱਕਾ ਬਣਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਅਜੇ ਤਕ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਵਲਗਣ ਵਿਚ ਵਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੰਕੀਰਣਤਾ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਇਹੋ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਉਭਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜਸੀ ਸੋਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਖਾਤਰ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਖੜ੍ਹਕਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਵਲ ਸਰੂਪ ਖੁਲ੍ਹ ਖਰਾਬੇ ਤਕ ਨੌਬਤ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬੇ, 'ਹਿੰਦੀ' ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਉਪਰ ਨੋਸਿਆ ਜਾਣਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਬੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਭਾਸਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਹੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਆੜ ਨਾ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਖੁਨ ਖਰਾਬੇ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਹੀਟਤਾ ਰੋਗ ਭੜਕਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚੇ ਰਾਜਸੀ ਰੁਤਬੇ ਕਾਰਨ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀਟਤਾ ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧੁਖਦੀ ਹੋਈ ਹੀਟਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਇਕ ਦਿਨ ਓਪਰੀ ਜਾਂ ਲਿੰਕ-ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਗ ਦੀ ਜਵਾਲਾ ਬਣ ਕੇ ਫੁੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਵੀ

ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਤੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਤੇ ਤੀਸਰੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ। ਆਦਮੀ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਓਨਾ ਹੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਵੀ ਆਦਮੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਠੋਸੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜੁਬਾਨ ਵੱਢ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਾਮਲੇ, ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਭਾਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ 'ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੋਵ' ਦੀ 'ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ' ਹੋਵੇ ਜਾਂ 'ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ' ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹੋਣ, ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਡੂੰਘਾ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪਿਆਰ ਉਸ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਛਾਂ ਬੜੀ ਠੰਡੀ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬੋਹੜ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਮਰਨ-ਮਾਰਨ ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਹਰਬਾਨ ਸਿੰਘ, ਟੁਪਿਆਣਾ

ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਭਾਸ਼ਾਈ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਦੋਂਜਹਿਦ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਉਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੁਆਲ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਮੁਹਰੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਵਾਇਆ ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਿਟਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਨਿਜਾਤ ਭਾਲਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦਾ ਜੰਗਲ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੰਜ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜਿਹੜੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਬੱਕਰੀ ਮਰਗੀ-ਓਹੀ ਰੋਗ ਪਠੇਰੇ ਨੂੰ।'

ਬਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ, ਬਠਿੰਡਾ

ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਖਿਲਾਫਤ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਮਨੁੱਖਤਾ, ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਕਲਚਰ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ

ਭਾਗੀ ਪੰਨਾ 27 'ਤੇ

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

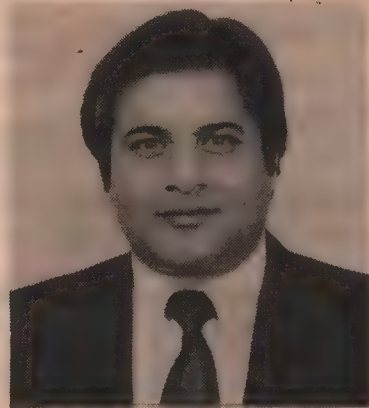
**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

Registered
Retirement
Savings Plan

**Find Out More
About**

**The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

Res: (604) 254-5837

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE

#320 - 815 W. Hastings Street
VANCOUVER, B.C. V6C 2W1

ਪੰਨਾ 26 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੱਤਾ-ਮਤਾਤਰਾਂ ਦੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇਕ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਿਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੋਲੀ ਉਰਦੂ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਇਉਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਪੱਖੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਦੇਸ਼ਿਕ ਬੋਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ 'ਤੇ ਅਸਰ ਅਧੀਨ ਹੀ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 1966 'ਚ ਬੋਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਕੇਵਲ 11 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਵਾਂ ਤੀਕ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਮਹਾਂ ਕਵੀ ਰਵਿਦਰ ਨਾਥ ਟੇਗੋਰ ਬੰਗਾਲੀ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ 19 ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਦੂਜੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਸਰ ਬਗੈਰ ਵੱਧ-ਫੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਮਾਨੁੱਖ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਧੇਰੇ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਉਘਾੜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ, ਦਿਆਲਪੁਰਾ

ਸਵਾਲ ਸਰਸੋਂ ਜਵਾਬ ਗੰਦਮ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਇਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਸਗੋਂ ਅੱਜ ਤੋਂ 40 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਜ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸੀ।

ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਗੋਪਾਲਪੁਰੀ, ਬੁਰਜ ਲਿਟਾਂ.

ਵਾਹ ਰੇ ਮਦਾਰੀ, ਕਮਾਲ ਕਾ ਖੇਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬੱਚਾ-ਬੱਚਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਜ਼ੀਰ ਤਕ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਮੱਛੀ ਫੋਟੀ ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਕਿਉਂ? ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਕੁਝ ਰਾਵਾਂ ਇਹ ਵੀ

ਭਾਸ਼ਾਈ ਮਸਲੇ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਾਢ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਵਿਗਲੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ। ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਫਿਕਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁਸਿਆ ਬੰਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਹੀ ਕਿਥੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਭਾਸ਼ਾਈ ਖੁਨ-ਖਰਾਬੇ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਫਾਸਿਸਟਵਾਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਨੋਸਟਾ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਤਾਂ ਖੁਨ-ਖਰਾਬੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਰਮ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ।

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਸੋ ਹੱਥ ਠੱਕਾ, ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਗੰਢ: ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜੇ ਜਾਣ-ਝੁੱਝ ਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ-ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੁਆਰਬਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ। ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਤੇ ਚਾਲਬਾਜ਼ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਮੋਹਰਾ ਹੈ।

ਡੇਵਿਡ ਭਾਸ਼ਣ, ਧਨੌਲਾ

ਭਾਸ਼ਾਈ ਝਗੜਾ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਧਾਣੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸੋਝੇ ਹਿਤਾਂ ਖਾਤਰ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ

ਪੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ

ਭਾਸ਼ਾ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਗਲਾ ਘੋਟਣਾ ਹੈ।

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਮੱਥੜ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਖੁਨ ਖਰਾਬੇ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੋਣ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੱਕਤ ਹੀ ਨਾ ਪਵੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸਲਾਂ ਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਕਬਰ ਵਿਚ ਦਫਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਉਦੋਂ ਖੁਨ-ਖਰਾਬੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਸਾ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੋਰ ਰਾਹ ਹੀ ਕੀ ਹੈ?

ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮੁੰਦਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ

ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਕਰਨਾ ਮਹਾਂ-ਮੁਰਖ ਹੋਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਗੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ

ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚਲਾ ਫਰਕ ਵੀ ਨਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੜਾਇਆ ਓਨਾ ਹੀ ਆਸਾਨ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ। ਇਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਮਤਲਬਪ੍ਰਸਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਲੈਂਦੇ ਆਏ ਹਨ।

ਨਵੀਕਰਨ, ਪਾਂਡਵਾ

ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੇਲ ਲਈ ਹਨ, ਵਿਛੋੜੇ ਲਈ ਨਹੀਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਸੰਪਰਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਾਜੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਖਰੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਰਿਆਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ ਤੇ ਚੁੱਲੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਖਰੇਵਾਂ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਬਣਤਰ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਹੋ ਨਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਕੇ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਇਕੋ ਹੀ ਵਿਚਾਰ, ਖਾਸ ਜਾਂ ਲੋੜ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੋੜ ਸਿਰਫ ਸਮਝਣ ਦੀ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਥਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਠਾਣੀ ਪਰ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਸਮੇਂ ਲੜ ਪਏ। ਪਠਾਣ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਮ ਤੋਂ ਗੰਦਮ ਬੇਏਗਾ"; ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਣਕ ਬੀਜਾਂਗਾ"; ਤੀਸਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਮ ਤੋਂ ਗੋਹੂ ਬੀਜੇਂਗੇ।" ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਇਕ ਸਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਬੀਜ ਲਿਆਓ। ਜਦ ਸਾਰੇ ਬੀਜ ਲਿਆਏ ਤਾਂ ਬੀਜ ਇਕੋ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਈ ਕਿ ਝਗੜਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਕੋ ਸੀ।

ਹਿੰਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਕੌਮ ਨਾਲ ਨਾ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂ ਜਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਏਥੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਲਿਖੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਮਾਈ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰਵੋੱਚ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਮੇਲ ਲਈ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਵਿਛੋੜੇ ਲਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਤਲ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲੰਕ ਹਨ।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਕਟਾਰਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ

ਆਤਮ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਓ

ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉਸ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਨਿਖਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ (ਮਾਂ ਬੋਲੀ) ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੇ ਹਕੀਕੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਬੋਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਟਕਰਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਕੌਮੀ ਬਣਤਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਰੁੱਪ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਆਪ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਨ '47 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ "ਸਵੈ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੇਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਾਅਦੇ ਝੂਠਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਵਲਸਰੂਪ ਭਾਸ਼ਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੂਬੇ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਭਾਤਖੰਡ, ਗੋਆ, ਗੋਕਾਨਾ, ਵਿਧਰਬ, ਮਿਜ਼ੋਰਮ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰਨੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਅਸਾਮ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਆਦਿ ਪੂਰੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗਰੁੱਪ ਆਪਣੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਹਕੂਮਤੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਇਕਾਈ ਬਣਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਹਕੂਮਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਕੌਮੀ ਬੋਲੀ (ਹਿੰਦੀ), ਇਕੋ ਸਾਂਝਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਇਕੋ ਸਾਂਝੀ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਇਕੋ ਭਾਰਤੀ ਕੌਮ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਉਲਟ ਸੋਚਾਂ ਤੇ ਮਨੋਬਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬਾ ਇਸ ਦਾ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਵਿਚੋਂ ਹੀਟਤਾ ਦੀ ਬੇ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ 'ਚੋਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਮਹਿਕ, ਏਕਤਾ ਤੇ ਨੇੜਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਦਾ ਮੂੰਹ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਛਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕਰਨ ਵੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦਾ ਛਿੰਨ-ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਵੱਲ। ਇਲਕਲਾਥੋਂ ਬਾਅਦ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗਹਿ-ਗੱਡਵੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ। ਜਬਰੀ ਸਿਰਨਰਜ਼ ਅੱਛ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਰਲ ਭਾਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਵੈਇੱਛਕ ਏਕਤਾ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਤਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੋਟਣ ਲਈ ਚੂਨੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੈ-ਇੱਛਕ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾ ਕੇ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਝਗੜੇ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਲਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'
ਫੋਨ : 581-4473

MOGUL GARDENS

RESTAURANT

We cater to large private parties
Take-Out Available

The most affordable in
Tandori (clay-oven) dishes

We serve classical East-Indian
Food with good service. . .

Speciality Foods being baked in a charcoal
clay-oven

'The Tandoor' is its perfection and flavour

Fully Licensed

Free Parking (after 6 p.m.)

801 Beach Ave. (1 blk. south of Pacific)

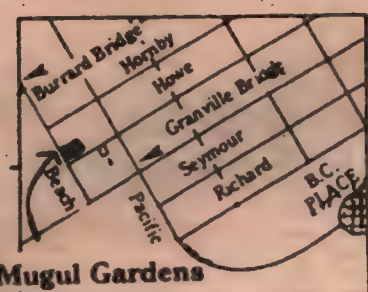
684-5886

Gourmet Varieties include Butter Chicken,
Vegetarian foods, Sea food and Meat, Curries,
Nan and Paratha

Luncheon - Buffet - Weekdays \$5.95

Brunch - Weekends

Dinner - Parties

Mogul Gardens

Free Parking (after 6 pm)

Contd. from Page 30

throughout the day and was very happy that he - a Punjabi himself — had witnessed such a dramatic transformation in the Punjabi psyche.

National Unity

Mr. Swaran Singh and I spoke in the forenoon. Both of us dwelt on the theme of the unity of the Indian nation (which comprised of various diversities) and emphasised that the objective of a secular society was to forge a unity of these diverse cultural, linguistic and religious entities. All those who pleaded for uniformity of our pluralistic society, therefore, did immense harm to our national life.

I particularly emphasised that the November, 1984, riots in Delhi and elsewhere were peculiar in several respects. The fraternal relations between the Hindus and the, Sikhs had come to the fore in these and a vast majority of non-Sikhs had been greatly distressed by the conduct of the police and the administration during the riots. We also asked them to appreciate that the P.U.C.L. enquiries and the findings of the Justice Sikri Commission transcended the communal divide. The composite Indian polity had its inbuilt safeguards and in the surcharged environment following Indira Gandhi's dastardly assassination, the Opposition parties had been "punished" for their "friendship" with the Sikh community, though a majority of the voters had not been swayed even then by the pugnacious propaganda of the ruling party.

Myopic Politicians

Mr. Swaran Singh in his chaste Punjabi,

blamed the myopic politicians for having caused the distressing situation for their selfish interests but said that the community must learn to understand their objectives and distressing styles. We both suggested that while we in India took pride in the success stories of our brethren abroad, we also wanted to hear a voice of sanity and mature thinking from our overseas compatriots.

I also dipped into the historical ethos that emphasised the contribution of the Sikh community to the building of a secular polity after and during the anti-imperialists struggle and even earlier. Maharaja Ranjit Singh, whose Government was indeed secular, had made a major contribution to reversing the long history of invasions from the North.

In the afternoon session, the participants protested a great deal about the alleged discrimination practised by the High Commission in dealing with the visa and passport-renewal applications. They felt that the Indian officialdom, both in London and at the airports, humiliated the Sikhs and looked at them with suspicion. They asked for an honest implementation of the Rajiv-Longowal Accord and the publication of the Misra Commission report.

A unanimously approved resolution that was drafted on the spot "reaffirmed the commitment of the non-resident Indians to the unity of India" and forcefully "condemned terrorism and the killings of the innocent."

Interestingly towards the end, a group of five young men entered the hall with yellow bands

over their turbans, but sensed the environment and sat down quietly. A larger group of militants that had threatened to break the conference was held back by the British police far away from the Brent Town Hall.

The post-conference feedback has been encouraging. Most of the Indian newspapers in the U.K. gave a very positive assessment of the conference. Even the mouth-piece of the Jagjit Singh Chauhan rump was forced to report the conference in some detail though at the end it invited a debate regarding the issues raised there.

ਪੰਨਾ 15 ਦੀ ਬਾਰੀ

ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ। ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਕੇ, ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰਣ ਲੱਗੇ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇਕ ਵੀ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਾਡਰੇਟ ਤੇ ਖਾੜਕੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 50-50 ਦੀ ਨਿਸਬਤ ਵਿਚ ਸੀ, ਜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮਾਡਰੇਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 90 ਵੀਸਦੀ ਤਕ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਖਾੜਕੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 90 ਵੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੋਢੀ ਅਤੇ ਵੈਂਕਟਰਮਈਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੱਜ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਇਰਾਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਬੱਝੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਆਮਟੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਕਿਤੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਤਣਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਜੋਧਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਤੇ ਬਜਰੰਗ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਆਦਿ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਲਤ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਖਾਸ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਿਤਨੇ ਤਣਾਅ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪ੍ਰੈਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਬੜਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਤਰੇਜ਼ ਮਰੇਜ਼ ਕੇ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਪੀ., ਗਾਂਧੀ ਪੀਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਵੀਰੇਨ ਸ਼ਾਹ, ਜਨਰਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠ ਮਲਾਨੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

—ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰ

A.M.C. Carpet Ltd.

12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੇਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —
ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :
Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ੰਕੇ ਨਿਰਮੂਲ — ਕਲਾਰਕ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੰਧੀ ਬਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤੌਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਮੂਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਜੇਮ ਕਲਾਰਕ ਨੇ ਅਟਵਾ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਅਧੀਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਧੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Via Rail Tickets
Now issued here

Vancouver to
From

Calgary

\$150⁰⁰

Winnipeg

Edmonton \$167⁰⁰

289⁰⁰ Toronto \$299⁰⁰

Travel to India,
Pakistan Europe &

ONE WAY FARE IS ALSO AVAILABLE TO TORONTO ONLY
BOOK EARLY TO AVOID DISAPPOINTMENT

For booking conditions please call:

Fourways Travel Limited

9341 - 120 St., (Scott Rd.) Delta, B.C.

Anywhere in the world.

Ph. (604) 584-1411

ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਇੰਗਲਿਸ਼
ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਹੁਣੇ ਬੁੱਕ ਕਰਾਓ

ਸਰੀ-ਡੇਲਟਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਨਕੂਵਰ
ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਅਸੀਂ ਇਥੋਂ ਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

7% Support For Khalistan Among U.K. Sikhs

by I.K. GUJRAL

Hardly noticed here at home, there is a discernible change in the overseas dimension of the Punjab situation. Although the militants continue to sustain their aggressive bellicosity and forcible occupation of most of the gurdwaras, a silent majority of the Sikhs in the U.K. has of late been distancing itself away from them. It is gradually trying to restore the pristine ambience of the community.

Mr. Tariq Ali, the noted writer, and his associates — called the "Bandung Group" — recently commissioned reputed — the Harris — to survey the opinion of the Sikh community in the Southall township of London that has often been in the news. The poll findings that were subsequently televised on Channel 4 of the I.T.V., are revealing: nearly 60 per cent of the respondents firmly opposed "Khalistan" and favoured India's unity. An over-whelming majority even amongst the 19 per cent who opined in favour of "Khalistan" would not wish to migrate to such an El Dorado if it were ever to come about. Only 7 per cent said they would.

Regarding terrorism, the opinion was even more categorical: 69 per cent of the respondents said that wanton murders were against the interests of the Sikh community. Only a fanatical minority of 7 per cent admired this gruesome venture. But the survey also showed that there was a strong feeling among the respondents that the Sikh community was being persecuted in

India.

The poll findings came as a happy surprise to various Indian communities in the U.K., particularly most of the Sikhs there. They were happy that the lies and disbelief about their patriotic commitments had been so authentically nailed. The opinion poll also enthused a few "concerned Punjabis" — both Hindu and Sikh — to get together to form an informal "Punjab Unity Forum" similar to the one in Delhi. To begin with, they were indeed a few — mostly successful professionals, businessmen and industrialists. They had kept their distance from all Indian political parties and their U.K. counterparts as also from the Indian Mission there. The encouraging environment motivated them to convene a one-day "Unity of India Conference" in collaboration with six other organisations that shared their basic beliefs and outlook.

The militants took it as a challenge and stepped up their telephonic threats — particularly to those who had at some stage or the other given them financial support, though mostly out of fear.

The threats did strain the nerves of some families, particularly their women who pleaded with their a-political menfolk, "Chhadi Ji, asin iss chun ki laina" — (please leave it. What do we have to get out of it anyway!). But the frequent

social gettogethers of the group sustained the collective morale.

The organisers invited Mr. Swaran Singh and me to address the conference and asked me to get there a few days in advance of the meet. This proved useful. On four evenings, they arranged my meetings with different groups of Punjabi Hindus and Sikhs over meals. The discussions at these meetings were, of course, hearty and candid. Most of the participants manifested their festering injured feelings. Their emotional alienation had been compounded by the "discriminatory visa-issuance policy" of the Indian Government that "suspected most of the community."

Similarly, suspicions and surveillance had hounded them during their brief periodic visits to India; they complained, with anguish, that "an entire community was being damned for the sins of a few".

Deeper Motivations

These long indepth discussions were indeed helpful. My non-association with the Government and its policies and the track record of the Punjab group in Delhi helped me in projecting the essentials of the Indian unity that transcends narrow party alliances and communal affiliations.

These discussions also helped me

Contd. at Page 30

CAR CITY

13286 King George HWY, Surrey
Ph. 584-7666

Used ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿਕ ਅੱਪ ਠੀਕ ਤੇ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਖੀਦੋ

We Buy, Sell and Trade
Financing Available
O.A.C.

ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ

ਜਗਰੂਪ (ਜੱਗਾ) ਰਾਏ

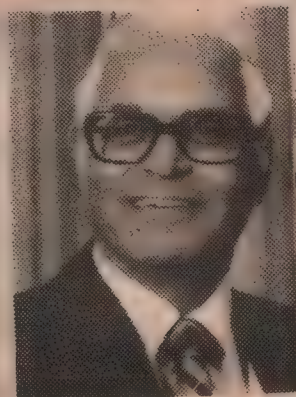
Mon. - Fri. 9 a.m. to 9 p.m.

Sat. — 9 a.m. to 5 p.m. [Sunday on Appointment only]

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ

Non-smokers pay less for insurance.

Mohindar Singh
Gill

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Suite 1206,
4330 Kingsway,
Burnaby, B.C.

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

SunLife
OF CANADA

Get your life in shape.

Sharma Travels Inc.

4275, Fraser St. (At 27th Ave.), Vancouver, B.C.

Ph. (604) 877-1387 or 877-1388

Authorised Agents for :

Air Canada, Western, Wardair, Easter, PW, CP Holiday for the Major
Airlines

Special Fares to India, Pakistan, Sri Lanka, Fiji
etc.

Contd. from page 29

understand the deeper motivations that had been so clearly manifested in the Harris Poll. As a leading affluent Sikh put it, "... this reality was always there, only the media at home shrouded it. Our links with the homeland are deep and from a distance this emotional hangover gets more intensified."

Another butted in to say: "... In the pre-Bluestar era, there was no trauma to strain our emotions. But the news regarding the Bluestar deeply disturbed every one. The anguish continues but the perspective is gradually getting back its balance ... For some time the extremist psyche had acquired ascendancy, but the blowing up of the Air India plane in the neighbourhood and the killings of two pro-Congress Sikhs in Southall gave a shock."

Things are not the same for the so-called "Khalistan government" of Mr. Jagjit Singh Chauhan either. Most of his youthful adherents have been nibbled at by the more militant radicals, while some affluent sections have seen the futility of his mission and with drawn their doles. As one of them told me, "... At one time I gave him some money, not because I believed in his Khalistani stance but because I could not resist his cajoling. Subsequently, I saw his life-style and the way the money was being wasted; so I stopped. They threatened me, but I did not give in. His ideological stance does not appeal to most of us." Such remarks provided interesting insights into the situation.

Change in Outlook

With the passage of time, substantial segment of the Punjabi community — particularly the Sikhs among it — have reached high levels of affluence even by British standards. This, in turn, has generated an urge for social recognition with the result that many amongst

them are now taking an active interest in British political life. I was told that 19 ethnic Indians are aspiring for a parliamentary seat on behalf of one party or another. This to a degree has reduced their interest in Indian politics.

As an erudite Sikh put it, "Apart from the generational change, our prolonged stay and success has changed our class character and outlook also. That is why the hook-up with the Indian polity varies from individual to individual and with the degree on one's success. The fundamentalists and extremists are either (comparatively) recent migrants or victims of the soaring unemployment that hits the ethnic minorities first."

their prosperity and education has also enhanced their sensitivities to the "boorishness" of our missions and the treatment meted out to them on their visits to India. The "discriminatory" treatment has also contributed to damaging the Hindu-Sikh relations in Britain.

Most of the alienation was, however, caused by the unimaginative governmental propaganda in the post-Bluestar period. Even a superficial understanding of the Sikh psyche should have helped tailor the video cassettes and other propaganda differently.

The November, 1984, riots also fostered the alienation. Because of living in a different type of society, they feel that the failure of the law and order machinery at those critical moments was inexcusable. More than that, they are unable to appreciate the Government's reluctance to punish the guilty or publish the Misra Commission's report.

The reaction to the Punjab killings by terrorists varied from one of condemnation to that of indifference and depended on the person one was talking to and his community affiliation.

As at home so in the U.K., the Hindu-Sikh divide manifests itself while reacting to the killings of Hindus in Punjab or of Sikhs elsewhere.

Mr. Swaran Singh took some time away from his busy schedule at the UNESCO board meeting in Paris and came to London on the eve of the conference. The dinner meeting that evening was particularly stormy. For a while, both Mr. Swaran Singh and I had our misgivings regarding the prospects of the conference; but the attendance at the conference next morning set our apprehensions at rest.

Obsessed by the increasing threats of the militants, the organisers decided to admit only the invitees with proper identification, but found to their surprise that nearly 450 of them had responded to the invitation. It was encouraging indeed for the hosts to see that such a large number — yes, it was large by the British standards — had come on a Sunday morning and willingly paid a registration fee of five pounds each. Most of them stayed on the whole day to actively participate in the conference that indeed took the shape of a seminar.

Another interesting aspect of the audience was that almost all those who had been bellicose in articulating their misgivings in the earlier meeting came to cooperate with the conference. Though a majority of the participants were Sikhs, Hindus — both Punjabi and others — also came to take active interests in it.

The Indian High Commissioner in the U.K., Dr. P.C. Alexander, and some leading members of the High Commission staff also came to witness the deliberations as did some visiting Indian like Prof Malhotra, Director of the N.C.E.R.T.

Rajmata Vijaya Raje Scindia also heard about the conference and came to attend it. She was accorded due deference though she preferred to see only the topography of the Punjabi dilemma and did not speak at the meeting. Another prominent person in the audience was former Foreign Secretary Azim Hussain, who sat

Contd. at Page 28

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)
Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060

Sidhu Sweet & Snack Shop

9371- 120 St. Delta, B.C.

Ph. 588-5512

ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਖਾਸ ਰੇਟ
ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮਠਿਆਈ ਦਾ ਭੰਡਾਰ

9371 — 120th ਸਟਰੀਟ, ਡੇਲਟਾ, ਬੀ. ਸੀ. Ph. 588-5512

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

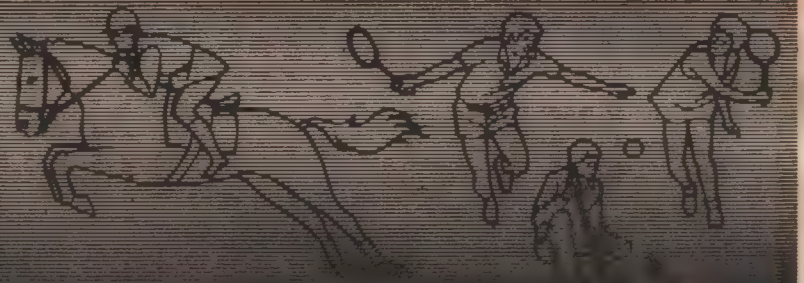
To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address:

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

ਖੇਡਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ

ਕਰਤਾਰ ਭਲਵਾਨ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਕਰਤਾਰ ਭਲਵਾਨ ਮੇਰਾ ਗਰਾਈ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੰਮ-ਪਲ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ, ਸਿੱਖ ਸੂਰਮਿਆਂ ਅਤੇ ਗਦਗੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਾਂ ਸੰਭਾਲੀ ਬੈਠਾ ਪਿੰਡ। ਭਲਵਾਨੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਉਚਾ-ਲੰਮਾ, ਗੋਰਾ-ਚਿੱਟਾ, ਫੱਥਵੇਂ ਨਕਸ਼, ਮਰਮਰੀ ਬੁੱਤ ਵਾਂਗ ਤਰਾਸ਼ਿਆ ਸੁਭੱਲ ਜਿਸਮ... ਮੰਦ ਮੰਦ ਮੁਸਕਾਉਣ ਵਾਲਾ... ਮੇਲ-ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਵਿਚ ਧੀਮੇ ਧੀਮੇ ਬੋਲ ਪਰ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਵਰਗੀ ਦਹਾੜ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪਹਾੜ... ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸਰਦਾਰ... ਸਿਉਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਕੁਸ਼ਤੀ 'ਚ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮਰਦ। ਜਿਸ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਰੱਖ ਲਈ।

? ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਹਾਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵੀ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਪ ਵਿਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

* ਮੇਰੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਭਲਵਾਨ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ 100 ਕਿਲੋ 'ਚ ਫਰੀ ਸਟਾਈਲ ਕੁਸ਼ਤੀ ਅਜੇ ਲੜਨੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਭਲਵਾਨਾਂ 'ਚ ਵੀ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਬੋਝੀ ਬਹੁਤ ਈਰਖਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਐਤਕੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕਹਿੰਦੇ, "ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਈ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਐਂ? ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਈ ਆਸਾਂ ਨੇ..." ਖਬਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਭਲਵਾਨ ਐਤਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਜਿੱਤੇ ਤਾਂ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦੇ।

? ਇਹ ਮਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਦੇ ਕਿਹਦੇ ਨਾਲ ਦਸਤ-ਪੰਜਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ?

* ਪਹਿਲੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਜਪਾਨ ਨਾਲ, ਦੂਜੀ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਪਹਿਲੀ 'ਚ ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ ਪੰਦਰਾਂ ਸਕਿੰਟ 'ਚ ਅਤੇ ਦੂਜੀ 'ਚ ਦੋ ਮਿੰਟ ਪੰਝੀ ਸਕਿੰਟ 'ਚ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਭਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਮਾਰ ਲਿਆ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੋਮੀਫਾਈਨਲ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਜੋ ਈਰਾਨੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨਾਲ ਸੀ, 'ਟੋਪ' ਕੁਸ਼ਤੀ ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪੁਆਇੰਟਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ। ਅਖੀਰ 'ਤੇ ਪੁਆਇੰਟ ਲੈਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਸ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਾ? ਤੇ ਫਾਈਨਲ?

* ਫਾਈਨਲ ਕੁਸ਼ਤੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਭਲਵਾਨ ਸ਼ਾਹਿਦ ਬੱਟ ਨਾਲ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕੁਸ਼ਤੀ ਜਿੱਤ ਜਾਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਸੀ।

? ਜਿੱਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪੁਆਇੰਟ 'ਤੇ?

* ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਤੇ ਤਣਾਅ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਂਜ ਪਹਿਲੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਸਲ ਫਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਸ਼ਤੀ ਵੇਲੇ ਟੀਕਾ ਲਾ ਕੇ ਬਾਬੂ ਨੂੰ ਉਂਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਪੀੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

? ਮਾਸ ਉਂਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਾਂਹ ਦੀ ਗਤੀ ਤੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਪਕੜ-ਜਕੜ 'ਤੇ ਤਾਂ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ?

* ...ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ... ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ ਵਿਚ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਈ ਨੀ। ਬਸ ਤੁਹਾਡੀ... ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਕਿਰਪਾ। ਮੇਰੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ...

? ਜਦੋਂ ਜਿੱਤੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਹੀ ਛਿਣ ਕਿਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਤਕ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖਬਰ ਪਹੁੰਚਣ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ

ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਭਲਵਾਨ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜਾਗੀ?

* ਵੇਖੋ ਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਹੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਜੀਅ ਅਤੇ ਯਾਰ ਦੋਸਤ ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਹੀ ਦੇਸ਼।

-(ਲਾਗੇ ਬੈਠੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ)

? ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਮੱਲ ਮਾਰੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਗਦਾ?

* ਉਹ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹੱਸਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੰਭਲ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਆਖਦੀ ਹੈ, "ਜੋ ਕੁਝ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ..."

ਕਰਤਾਰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਮਾਂ ਦੇ ਭੋਲੇਪਣ 'ਤੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਆਖਦਾ ਹੈ, "ਇਹਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਡੀਓ 'ਤੇ ਲੈ ਗਏ। ਉਹ ਪੁੱਛਦੇ, ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿਹੜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ..."

ਮਾਂ ਫੇਰ ਆਖਦੀ ਹੈ, "ਲੈ ਵੀਰਾ ਮੈਨੂੰ 'ਗਰੇਜ਼ੀ ਮੁੰਨਿਆਂ' ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ। ਲੋਹੜੀ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਾਘੀ ਸੀ। ਓਦਣ ਦਾ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਜਨਮ ਆਂ। ਇਹੋ ਮੈਂ ਉਥੇ ਆਖਿਆ ਸੀ..."

ਕਰਤਾਰ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, "ਲੋਹੜੀ ਤੇ ਮਾਘੀ ਖਾਸ ਦਿਨ ਕਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ..."

ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਾਹਰ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਪੁੱਛਦਾ। ਪਰ ਮਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ 'ਰੂਹ ਦਾ ਰੱਜ' ਟਪਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਸ਼ਾਂਤ-ਚਿੱਤ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਂ... ਜਿਸ ਨੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਏਸ਼ੀਆ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਲੱਤ ਫੇਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਜੰਮਿਆ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ। ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ 'ਸਿਉਲ' ਦੇ ਰੈਫਰੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਬਾਰੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਏਨੇ ਵੱਧ ਅੰਕ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇ ਦੂਜਾ ਅੰਪਾਇਰ ਉਸੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ 19 ਨੰਬਰ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ 39 ਦੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਔਸਤ ਕਿਤੇ ਦੀ ਕਿਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਡਾਰੀ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦਾ। ਸ਼ੰਕਾ-ਨਵਿਰਤੀ ਲਈ ਮੈਂ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕਿਹਾ,

* ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਰੀਅਨ ਭਲਵਾਨ ਨਾਲ ਕੁਸ਼ਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ। ਪਰ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ।

? ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ।

* ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਧੱਕਾ ਹੋਇਆ। ਈਰਾਨ ਨਾਲ 74 ਕਿਲੋ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਸੀ। ਕੋਰੀਅਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਲਵਾਨ ਨੂੰ 19-20 ਦਾ ਫਰਕ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ। ਇੰਜ ਪੰਜ ਛੇ ਮੈਡਲ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਈ ਕੋਰੀਆ ਵਾਲੇ ਲੈ ਗਏ। ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮੈਡਲ ਚੀਨ ਦੇ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋਰਾ-ਫੇਰੀ ਹੋਈ। ... ਚਾਹੀਦੀ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ।

? ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਕੁਸ਼ਤੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

* ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਧੜ ਤੋਂ ਉਪਰਲੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਤੇ ਦਾਅ ਮਾਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੇ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਫਰੀ ਸਟਾਈਲ 'ਚ ਜੇਤੂ ਹੋ ਨਾ?

* ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੀਜੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਜੋ 1983 ਵਿਚ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿਚ ਹੋਈ, ਉਸ ਵਿਚ ਗਰੀਕੋ-ਰੋਮਨ ਦਾ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜੇਤੂ ਵੀ ਹਾਂ।

? ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਖਿਡਾਰੀ ਕੁੜੀਆਂ ਮਗਰ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਆ... ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਆ?

* ਨਹੀਂ... ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ... ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਡੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 32 'ਤੇ

RIVER SIDE AUTO MOTIVE LTD.

34374 VYE RD. ABBOTSFORD, B.C. V2S N42

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿਖੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਸਤੀ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

ਕਾਰ ਦੀ ਆਟੋ ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਰਿਪੇਅਰ, ਬਾਡੀ, ਵਿੰਡਸ਼ੀਲਡ ਤੇ ਟਿਊਨ ਅਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

All types of Auto Repairs, Body Work, Mechanical Repairs and Painting, Auto upholstery and Windshields

ICBC claims accepted

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

(PAUL) Dhaliwal

Ph. Bus. (604) 852-1970 Res. 853-4257

B. (Paul) DHALIWAL

ਪੰਨਾ 31 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਲਈ ਸਾਡੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੜੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ...ਪਰ ਹੁਣ ਵੇਖਿਆ...ਇਹ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸੋਰ-ਸਪਾਟਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹੁੰਦੇ...ਏਨਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਮਗਰ ਘੁੰਮਦਾ ਫਿਰੇ।

ਅੱਵਲ ਤਾਂ ਰੋਜ਼...ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਚ ਜਾਂ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਜਾਂ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਨ ਹਲੂਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

-(ਅੱਗੇ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ...ਪਰ ਐਤਕੀਂ ਬੋਝਿਜਕ ਹੋ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਲ ਆਇਆ, ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਬਰਾਂਡੇ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਗੁਰਿੰਦਰਬੀਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੱਚੀ ਲਵਲੀਨ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ ਨਾਲ 'ਲਵੀ' ਆਖਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਚੁੱਕੀ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ)।

? ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਲਵਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ 'ਲੰਗੇਟ ਦੇ ਪੱਕੇ ਹੋਣ' ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਸ ਸੋਚਣੀ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕਿੰਤੂ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਗੇ।

* ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਤੇ ਸਾਂਭਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਆਮਦਨ ਦੇ ਏਨੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਨਾ ਖੁਰਾਕ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਓਨਾ ਸਮਾਂ।

ਇਸ ਉਹ ਘਟਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੰਗੇਟ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਦੇਂਦਾ ਹੂਸ ਦਾ ਇਕ ਭਲਵਾਨ ਆਂ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਮੈਡਵੇਟ-ਉਹ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਓਲੰਪਿਕ 'ਚੋਂ ਫਸਟ ਆਇਆ।...ਇਕ 'ਚੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸੈਕਿੰਡ ਵੀ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਓਲੰਪਿਕ 'ਚੋਂ ਫਸਟ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਹਦੀ ਲੜਕੀ ਨੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ...ਇਹ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਮੇਰੀ ਦੋਹਤੀ ਵਾਸਤੇ ਆ...

? ਜਾਪਾਨੀ ਹੈਮਰਥਰੋਅਰ ਜਿਹੜਾ ਛੇਵੀਂ ਵਾਰ ਏਸ਼ੀਆਈ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ-ਕਿਹੜਾ ਅਜੇ ਤਕ ਕਵਾਰਾ ਬੈਠਾ ਹੋਣਾ।

* ਹਾਂ ਜੀ, ਬਸ ਲਗਨ ਰੱਖੋ ਬੰਦਾ...ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ...ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

? ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਹੁਣ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ।

* ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਖਰਚ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਭਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

? ਖੁਰਾਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਸ਼ਤੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

* ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਮੈਟ ਨਹੀਂ ਕੁਸ਼ਤੀ ਲੜਨ ਵਾਸਤੇ। ਏਥੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਅਖਾੜਿਆਂ ਵਿਚ ਘੁਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਐ। ਮੈਟ 'ਤੇ ਘੁਲਣਾ ਤੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਘੁਲਣਾ ਬੜੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ। ਘੱਟੋਘੱਟ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਮੈਟ ਹੋਣ...ਬਰਨਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਦੇਣਗੇ...ਅੱਗੋਂ ਵੇਖੋ...

-(1978 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਚਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਭਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਆ ਸੀ। ਤਿਲ-ਫੁੱਲ ਤੇ ਸਿਰੋਪੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਰੀਕ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਥਾਯੋਗ ਆਦਰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਐਤਕੀਂ ਬਾਹਰਲੇ ਇਨਾਮਾਂ, ਸਨਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਅੱਜ ਜਲੰਧਰ, ਕੱਲ੍ਹ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੇ ਪਰਸੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ...ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ 'ਕਰਤਾਰ...ਕਰਤਾਰ' ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਹ ਰਾਤ ਦੀ ਰਾਤ ਆ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਰਾਤੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਦਿਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਹਲਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜ ਕੇ, ਸੱਦ ਕੇ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੀ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਹਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ, ਬਾਹਰਲੇ ਵੱਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਿਲੀ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਚਮਕ ਰਹੀ ਸੀ-ਚੜ੍ਹਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ...ਮੈਂ ਉਸ ਕੋਲ 'ਸਾਨੂੰ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦੇਣ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, "ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ...ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਏਥੋਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਨਾਮ ਨੇ..."।

? ਰੋਜ਼ ਇਨਾਮ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਬੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ?

* ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਹੈ।

? ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਫਸਟ ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਆਏ।

* ਗੋਲਡ-ਮੈਡਲ ਵੀ ਕਈ ਜਿੱਤੇ। ਪਰ ਐਤਕੀਂ ਗੱਲ ਹੋਰ ਸੀ...ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਹੋਰ...ਇਕ ਤਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕੱਲੇ ਨੇ ਤਗਮਾ ਜਿਤਿਆ। ਦੂਜਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਪੁਆਇੰਟਸ 'ਤੇ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਥਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਸਤਪਾਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਹਦੇ ਮਗਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ। ਮੇਰੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਬਾਤ ਨਾ ਪੁੱਛੀ...। ਕਿਸੇ ਅੱਖ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਵੇਖਿਆ। ਪਰ ਐਤਕੀਂ...ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਲੋਮਜ਼ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਪੀ.ਟੀ.ਉਸ਼ਾ ਨੂੰ ਟੋਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖਿੱਚ ਕੇ 'ਹਿੱਪ ਹਿੱਪ ਹੁਰਰੇ' ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਗਏ ਆਂ। ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

? ਏਸੇ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਬਣਨ ਵੀ ਵਧਾਈ...

* ਵਧਾਈ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੈ। ਛੋਟਾ ਸਰਵਣ ਵੀ ਇਸਪੈਕਟਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਰਣਧੀਰ (ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਭਤੀਜਾ) ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚੋਂ ਫਸਟ ਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਨੈਸ਼ਨਲ 'ਚੋਂ ਫਸਟ ਆਇਐ... ? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਘਰ ਈ ਭਲਵਾਨਾਂ ਦਾ ਬਣਾ 'ਤਾਂ' (ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੱਸਦਾ ਹੈ)

* ਹਾਂ ਜੀ...ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨੇ...ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉਥੇ ਤੁਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਉਸ ਨੇ ਲਾਗੇ ਬੈਠੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਤੀਜਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਚ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ) ਅੱਗੇ ਈ ਚਾਚੀ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ...ਦੋ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਭਰਾ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਤੁਹਾਡੇ...ਹੁਣ ਤਾਂ ਘਰ ਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

-(ਵਿਆਹ ਪਿੱਛੋਂ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਜਲੰਧਰ ਹੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਕੋਠੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਕਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਕੁਮਾਰ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਕੇਸਰੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ-ਮੱਲ ਸਮਰਾਟ ਹੈ, ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਚੈਂਪੀਅਨ ਹੈ, ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨ ਹੈ...। ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਆਕੜ ਨਹੀਂ। ਮਧੁਰ ਭਾਸ਼ੀ, ਨਿਮਰ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਅਕਤੀ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਉਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਕਿਹਾ।

* ਕਿੱਥੇ ਜੀ...ਭਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਬੋਲਣਾ ਆਉਂਦਾ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਕੁਸ਼ਤੀ ਲੜਨੀ ਸੋਖੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੋਲਣਾ ਔਖਾ...

'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਲਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਛਪੀ ਫੋਟੋ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਫੋਟੋ 'ਤੇ ਵਧੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੇ ਹੁਣ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋਈ ਸ਼ੇਵ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਭੋਲੇ ਭਾਅ 'ਭੇਤ' ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ।

* ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲੀ ਫੋਟੋ ਹੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਵਿਚ ਵੀ ਵਧੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲੀ ਹੀ ਆਈ। ਦੂਜਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਐਤਕੀਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੋਂ ਵੀ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਧੀ ਵੇਖ ਕੇ ਤੇ ਨਾ ਨਾਲ 'ਦਿੱਲੋਂ' ਲਿਖਿਆ ਵੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਲੈਣ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਰਤਾਰ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਕਰਤਾਰ ਨਹੀਂ। ਏਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣੇਖੇਡ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁੰਨਾ ਕੇ ਗਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫੋਟੋ ਲੈ ਲਓ। ਇਕ ਮੈਂ ਬਗੈਰ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ...ਦੋਵੇਂ ਇਕੋ ਥਾਂ ਛਪ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਭੁੱਲੇਖਾ ਨਾ ਰਹੇ...

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਾ ਇਹ ਐਵੇਂ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਹੀ ਭੁੱਲੇਖਾ ਹੈ। ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁੱਲੇਖਾ ਨਹੀਂ। ਕਰਤਾਰ ਕਿਤੇ ਘਰ ਘਰ ਥੜ੍ਹਾ ਜੰਮਦੇ ਨੇ।

Lake View Realty

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

FREE Consultation for BUYING or SELLING

FREE Information on Financing

FREE Knowledge of your existing Mortgage

FREE EVALUATION of your property

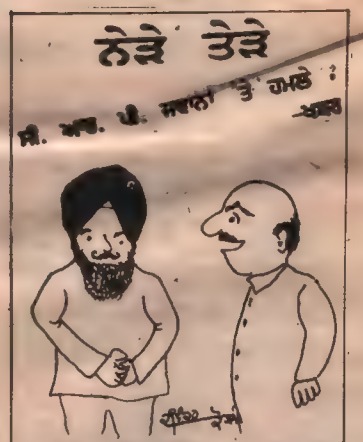
FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL

Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੇਵੇ...

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

NORTH AMERICAN LIFE

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1Bus. 685-9335
Res. 522-7167DO YOU NEED PLUMBING OR
ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR
NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

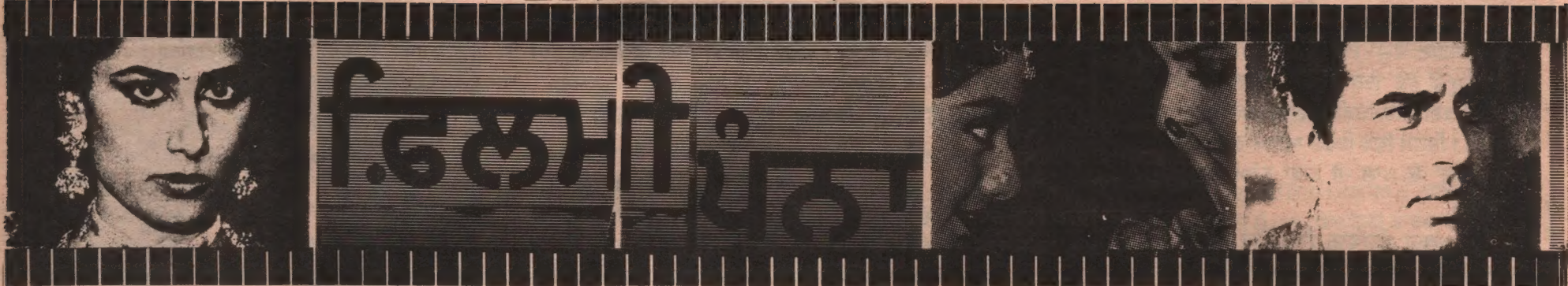
WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO

CONTACT:

PAUL'S

PLUMBING &
ELECTRICAL
SUPPLY4774 Main Street, (At 32nd.)
Vancouver, B.C.PH: 872-3118 (Supply)
872-7227 (Service)

"Free customer parking at rear" OPEN SUNDAYS

ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਚ ਲੁੱਚੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਲਾਲਸਾ

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

ਇਕ ਵਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਇਕ ਮੇਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਇਕ ਕਲਾ-ਪਾਰਖੀ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕ ਫਿਲਮ 'ਗੋਟਸ ਹਾਰਨ' (ਬੱਕਰੀ ਦਾ ਸਿੰਗ) ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਫਿਲਮ ਸੀ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਲਾਘਾ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ।

ਪਿਛਲੇ ਸਦੀ ਵਿਚ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਧੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਚਾਰ ਬਦਮਾਸ਼ 'ਧੱਕਾ' ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਦਾ ਰੋਲਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਘੁੱਟੇ ਗਏ ਮੂੰਹ ਕਾਰਨ ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦਾ ਇਕ ਪੱਖ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਲੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਧੀ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਏ ਇਕ-ਇਕ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਹੱਥੋਂ ਮਰਵਾਏ ਜਾਣਾ ਹੈ। (ਹਰ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਚਿੰਨ੍ਹਾਤਮਕ ਤੌਰ ਉਤੇ ਉਹਦੇ ਕਾਲਜੇ ਵਿਚ ਬੱਕਰੀ ਦਾ ਸਿੰਗ ਗੱਡਿਆਂ ਛੱਡ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।) ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਥਾਂ ਗੱਭਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਤਾਂ ਆਖਰ ਕੁਦਰਤ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਨੇਮ ਏਨੇ ਸੌਖੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਇਹ ਫਿਲਮ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸਫਲ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਕਲਾ-ਕਿਰਤ ਸੀ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹਦੇ 'ਨੰਗੇ' ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਬੜੀ ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਸੁਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਠੰਡਾ ਬਰਫ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਹਾਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਮੇਰਾ ਇਕ ਵਾਕਫ਼ ਸੱਜਣ ਮੇਰੇ ਮੋਢੇ ਉਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਕੇ ਅਤੇ ਇਕ ਅੱਖ ਦਬਾਕੇ ਬੋਲਿਆ, 'ਕਿਉਂ, ਦੇਖਿਆ!' ਤੇ ਉਹਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਕਾਮ ਦੀਆਂ ਰਾਲਾਂ ਵਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਬਹੁਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਵੀ ਇਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੱਚੀ ਸਿੱਧ ਹੋਈ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਗਿਆਰਵਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਮੇਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ 'ਅਜੀਤ' ਦੇ ਹੀ ਪੰਨਿਆਂ ਉਤੇ 'ਇਕ ਅਗੋਤੀ ਝਾਤ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲਿਖਦਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਮੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਚੁੱਕੀ ਕਾਮ-ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ 'ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਡੇ ਸੌਂਸਰ ਦੀ ਕੁੱਚੀ ਛਾਨਣੀ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਵਿਚ ਫਿਲਮਸ਼ਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮ-ਚਿਤਰਨ ਦੀ ਕਾਫੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਇਸੇ ਪਹਿਲੂ ਉਤੇ ਹੀ ਲਲਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਜਗਤ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੇਵਲ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ-ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।'

ਕਿਲ੍ਹੇ ਉਤੇ ਸੁਰਮਿਆਂ ਦਾ ਧਾਵਾ

14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਾਢੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਸੀਰੀ ਫੋਰਟ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਖੇ ਬਰਾਜ਼ੀਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਐਰਨਾਲਡੋ ਜਾਬੇਰ ਦੀ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਜਰੀ ਫਿਲਮ 'ਇਊ ਸੇਈ ਕਿਊ ਵੋਊ ਤੀ ਅਮਾਰ' (ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਸਦੀਵੀ ਕਰ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰ) ਦਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਇਹ ਇਕ ਪਿਆਰ-ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੇਵਲ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਮੇਲੇ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ, ਮਿਲਣੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਯੂਸੀਆਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰੇਮ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਵੇਲ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ 'ਤੱਤੀ ਫਿਲਮ' ਹੈ।

ਦਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਸਾਢੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਚਾਖਚ ਭਰ ਗਿਆ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਫੇਰ ਪੰਜਾਹ ਦੇ ਕਰੀਬ 'ਯੋਧਿਆਂ' ਨੇ ਹਾਲ ਉਤੇ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਅੱਖੋਂ ਗੁਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਥੱਪ ਥੱਪ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਹੇ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਿਆ।

ਹਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਮਾਹੌਲ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਟਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲੋਕ ਲਾਂਘਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਪਾਸਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੋਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਅੰਦਰ ਵੜ ਆਏ ਸਨ।

ਅਖਬਾਰੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਰਣਜੀਤ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੱਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ 'ਭੈਰੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ' ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਸ਼ਰਾਬੀ ਤੇ ਲਫੰਗੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋੜਕੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲਈ ਵਾਹ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ।'

ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਇਹੋ ਰਾਮ ਰੋਲਾ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਕਈ ਡੈਲੀਗੇਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਾਹਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੜਮੱਸ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਅੱਕ ਕੇ

ਅਤੇ ਕਰੋਧ ਵਿਚ ਆਕੇ ਪਰਤ ਵੀ ਗਏ।

ਫਿਲਮ ਵਿਚ 'ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ' ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਵੀ ਫਿਲਮ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਕਲਾ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਨਾਇਕਾ ਫਰਨੈਂਡਾ ਟੋਰਿਸ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਕੈਨਜ਼ ਮੇਲੇ ਵਿਖੇ ਉਹਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ 'ਤੱਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼' ਦੀ ਝਾਕ ਵਿਚ ਚਤੋੜ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਫਤਹਿ ਕਰਕੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ 'ਕੋਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼' ਮਾਯੂਸੀ ਬਣਕੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਸਰਵੇਖਣ

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੰਜ ਸਿਨੇਮਿਆਂ—ਸ਼ੀਲਾ, ਸੰਗਮ, ਸਵਿੱਤਰੀ, ਪੈਲੇਸ ਅਤੇ ਅਜੰਤਾ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੀਏਟਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲਬਾਤ ਸਮੇਂ ਨਿੱਝਕ ਹੋ ਕੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ ਸਮੇਂ 'ਲੁੱਚੀਆਂ' ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੀ ਧੜਾ-ਧੜ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ੈਕਸ ਦੀ ਚੋਪੀ ਵਾਲੀ ਹਰੇਕ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮ ਲਈ ਹਾਊਸ-ਫੁੱਲ ਦੀ ਫੱਟੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਥੀਏਟਰਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਮੱਠੀ ਹੀ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਉਪਹਾਰ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਖੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ੇਕਸਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ—ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਵਲੀ, ਭਾਰਤੀ ਮੁੱਖ-ਧਾਰਾ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਿੱਠ-ਵਰਤੀ ਗਾਇਨ ਦੀ 50ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ। ਮੇਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਕੇਤਨ ਮਹਿਤਾ ਦੀ 'ਮਿਰਚ-ਮਸਾਲਾ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੱਗਪਗ ਹਰੇਕ ਫਿਲਮ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਸੌਖੀਆਂ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਭਾਵਿਕ ਦਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ 'ਕਾਮਕ ਨੇਤਰ-ਭੁੱਖ' ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

'ਮਿਰਚ-ਮਸਾਲਾ' ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਵਿਕਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਫਿਲਮ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ। ਦੂਜੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਸਮਿਤਾ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਦੀ ਉਤਮਤਾ ਦੇ ਚਰਚੇ ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਹੋਣਾ (ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮਗਰੋਂ ਮੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਲਈ ਗਈ) ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਸੁਝਵਾਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ-ਖਿੜਕੀ ਉਤੇ ਲੈ ਆਏ। ਤੀਜੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹਦੇ ਨਾਂਅ ਕਾਰਨ ਵੀ ਭੁਲੇਖਾ ਖਾ ਗਏ। 'ਮਿਰਚ-ਮਸਾਲਾ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਮੁਕ ਕਰਾਰੇਪਣ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਂਅ ਦਾ ਇਹ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦੂਹਰੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਖੇਡ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਪਹਾੜ ਗੰਜ ਦੇ ਪੁਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਸ਼ੀਲਾ ਥੀਏਟਰ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਲਾਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਥੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਲਲਚਾਉ ਨਾਂਅ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹਰੇਕ ਫਿਲਮ ਅੱਗੇ ਹਾਊਸ-ਫੁੱਲ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 34 'ਤੇ

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡਾ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਪੰਨਾ 33 ਦੀ ਬਾਰੀ

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਏਮੀਲੀਓ ਮਾਰਤੀਨੇਜ਼ ਲਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਪੇਨੀ ਫਿਲਮ 'ਲੁਲੂ ਡੇ ਨੌਬੇ' ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਲੋਂ ਨਾਇਕਾ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਕਈ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਪੁੱਠੇ-ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਖੇ ਇਹਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਂ 'ਲੁਲੂ ਬਾਈ ਨਾਈਟ' ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਵਾਂ ਨਾਂ 'ਗਰਮ-ਨਜ਼ਾਰ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਯੋਸ਼ੀਮਿਤਸੂ ਮੋਰੀਤਾ ਦੀ ਜਾਪਾਨੀ ਫਿਲਮ 'ਸੋਰੋਕਾਰਾ' ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੰਬਈ ਫਿਲਮਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਫਰਕ ਕੇਵਲ ਇਹਦੇ ਵਧੀਆ ਨਿਭਾਅ ਦਾ ਹੈ। ਨਾਇਕ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਵਿਆਹੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖਕੇ ਤਿਆਗੀ ਚੁੱਪ ਧਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਾਹ ਲਾਉਣ ਉੱਤੇ ਵੀ ਉਹ ਆਪ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਜੋੜੀ ਦੇ ਪਰਤਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਰ ਵੀ ਤੀਬਰ ਹੋ ਗਿਆ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਭਿੰਨੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਦਮ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ਾਦਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਤ ਦੇ ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਖੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਂ 'ਐਂਡ ਕੋਨ' ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਵਾਂ ਨਾਂ 'ਗਰਮ ਇਸ਼ਕ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਅਜਿਹੀ ਤੀਜੀ ਬੜੀ ਉਘੜਵੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਵਾਲਟਰ ਲੀਮਾ ਜੂਨੀਅਰ ਦੀ ਸਪੇਨੀ ਫਿਲਮ 'ਚੀਕੋਰੋਈ' ਹੈ। ਪੁਰਤਗੇਜ਼ ਵਪਾਰੀ ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਡੰਗਰਾਂ ਵਾਂਗ ਫੜਕੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਜੋਂ ਬਰਾਜ਼ੀਲ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗੁਲਾਮ, ਜੋ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗੋ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ, ਗੁਲਾਮਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਬਣ ਕੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਂ 'ਕਿੰਗ ਚੀਕੋ' ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੀਏਟਰ ਨੇ ਇਹਨੂੰ 'ਕਾਮ-ਵਾਸ਼ਨਾ' ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਕ ਮੇਲਾ ਹੋਰ ਵੀ

ਸ਼ੀਲਾ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹੀ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਮੇਲਾ ਲਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਪਹਿਲਾ ਕਾਮੁਕ ਮੇਲਾ'। ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਇਹ ਇਕ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਫੁਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਵਧੀਆ ਚੱਲ ਨਿਕਲਿਆ।'

ਸ਼ਬਦ 'ਮੇਲਾ' ਲਿਖਿਆ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਤਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ 'ਮੇਲੇ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਵਾਂ ਨਾਲ ਉਕਸਾਉ ਵਿਆਖਿਆਮਈ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ- 'ਮੈਂ' ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਕਾਮ ਵਿਲਾਸਣ', 'ਮਨਮੋਹਕ ਤਨ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ', 'ਲਟ-ਲਟ ਮਚਦੇ ਜਜ਼ਬੇ' ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਮੇਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ੀਲਾ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਨਿੱਝਕਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, 'ਦੇਖੋ ਜੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹੋ ਹੀ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।'

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਾਊਟ ਨੰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਮੱਠੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ।

'ਸਾਨੂੰ ਲੁੱਚੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਥੁੜ੍ਹ ਨਹੀਂ !'

ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਿਨੇਮੇ ਸੰਗਮ ਵਿਖੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਉਥੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਉਚੇਚੀ ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ। ਬੀਏਟਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਇਹਦਾ ਕਾਰਨ ਦਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਲੁੱਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਨਾਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵੀਡੀਓ ਕੈਸਿਟਾਂ ਬਹੁਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦਾ ਸੰਕੇਤ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਸੋਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਵੱਲ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਠਾਠਦਾਰ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ, ਵਪਾਰੀ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਨੀ ਲੋਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਚੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਥੁੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਹੀ ਪੁੱਜਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਬਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵੀ ਕੱਟਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇਖ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਵੀ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹੋ ਹੀ ਹਾਲ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਿਨੇਮੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦਾ ਸੀ।

ਉੱਜ ਸੰਗਮ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾ ਜੈਦੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ-ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਿਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਉੱਤੇ ਉਹਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚੌਥੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨੇ ਸੰਕੋਚ ਕੀਤਾ।

ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸੁਆਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ !

ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨਆਰਾ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਪੈਲੇਸ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਖੇ ਸਭ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੇ ਹਫਤੇ ਦੀਆਂ ਐਡਵਾਂਸ ਟਿਕਟਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਕ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਬੀਏਟਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦਾ ਸਾਫ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, 'ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਹਰੇਕ ਬਦੇਸ਼ੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਭਾਵ ਕੇਵਲ ਨੰਗੇਪਨ ਹੈ।'

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੇਸ਼ੀ ਅਸਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੋ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਨ੍ਹਾਤੀ, ਓਨਾ ਹੀ ਪੁੰਨ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਗਨੀਮਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਗੱਲ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਵਸੋਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਿਨੇਮੇ, ਅਜੰਤਾ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੈਲੇਸ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ੋਅ ਤੋਂ ਇਕ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਭੀੜ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕੋਈ ਬਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਝਣੀ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਹੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬ-ਟਾਈਟਲ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਫੇਰ ਮਹਿੰਗੀ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਏਨੇ ਤਰਲੋਂਮੱਛੀ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਝਕ ਜਵਾਬ ਸੀ, 'ਦੇਖਣੇ ਮੇ

ਤੋਂ ਮਜ਼ਾ ਆਏਗਾ !'

ਕੁਰਸੀ ਤੋੜੋ, ਗੱਦੀ ਪਾੜੋ

ਸ਼ੀਲਾ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਾਊਟਾਂ ਵਲੋਂ ਲੁੱਚੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਮੇਲੇ ਸਮੇਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੱਦੀਆਂ ਪਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਆਖਕੇ ਪਰਚਾਰੀ ਗਈ ਇਕ ਫਿਲਮ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਮੁੰਗੀ ਦੀ ਦਾਲ ਵਰਗੀ ਸੀ।

ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਸਮਝਦਾ ਸੀ।

ਪੈਲੇਸ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਵੀ 'ਮਾਯੂਸ ਹੋਏ ਅਤੇ ਛਿੱਥੇ ਪਏ ਦਰਸ਼ਕਾਂ' ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੱਸੀ ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਠਰਮੇ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। 'ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਜੋ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਸ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਉਹ ਭੁੱਕ ਉਠਦਾ ਹੈ।'

* * *

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੁੱਚੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵੇਖ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਮੇਲਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਪੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਫੀ ਪਰਬਲ ਪੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਿਆਰਵੇਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫਿਲਮ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਪੱਖ ਕਾਫੀ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

I CAN HELP

I'm an Investors professional financial planner.
It's my job to help you create and follow a
personal financial plan.

I can help with :

- Investment Funds
- Guaranteed Investment Certificates
- Registered Retirement Savings Plans
- Estate Planning
- Life and Disability Insurance
- Annuities

Hardial Sidhu (Dale)
Tel: Bus. 682-5431

Investors SYNDICATE LIMITED

MAIN FL., 789 WEST PENDER STREET / VANCOUVER, B.C. V6C 1H2 TELEPHONE BUS. 682-5431

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਇਨਵੇਸਟਰਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨਰ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਾਤੀ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ !

- ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਫੰਡਜ਼
- ਗਾਰੰਟੀਡ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ
- ਰਜਿਸਟਰਡ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸੇਵਿੰਗਜ਼ ਪਲੈਨ
- ਇਸਟੇਟ ਪਲੈਨਿੰਗ
- ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੀਮਾ
- ਐਨੀਊਟੀਜ਼

ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਡੇਲ)

Res: 591-2697

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਫੋਨ (604) 581-4473

ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਬਾਰੇ ਹਾਹਾਕਾਰ

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਬਾਰੇ (illegal basement suits) ਬੜਾ ਰੌਲਾ ਰੱਪਾ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਸੀਲੇ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ 40 ਹਜ਼ਾਰ, ਬਰਨਬੀ ਵਿਚ 15,000 ਤੇ ਸਰੀ ਵਿਚ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਘਰ ਹਨ। ਪੜੋਸੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਬਹੁਤ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਹਨ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਲੱਖ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਲੋਕ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਸਵੀਟਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੇ ਗਰੀਬ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਆਏ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 80 ਪਰਸੈਂਟ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੇ ਚੀਨੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਆਇਆਂ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰਟਗੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀਆਂ। ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਦੇਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਪਰਵਾਰ 'ਚ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਹਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਨਵੇਂ ਆਏ ਦੀ ਮੱਦਦ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਭੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਇਕ ਘਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗਵਾਂਢੀ ਭੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਆਏ ਇਮੀਗਰੈਂਟਾਂ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਮੁਰਗੀਖਾਨਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਾਇਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਭੈਣ ਭਰਾ ਭੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁਸ਼ਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਸਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਏਨਾ ਛੋਟੀ ਘਰ ਕਿਉਂ ਲੈ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਘਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ (Developer) ਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਰ ਤੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿਹਲੇ ਪਏ ਹੋਣ, ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਕੌਂਸਲ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਅਮੀਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਗੱਲ ਉਹ ਘੱਟ ਸੁਣਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਕੌਂਸਲ ਅਮੀਰ-ਪੱਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਥੱਲੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਅੱਜ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸਮੈਂਟ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਸਰੀ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵੀ ਇਸ ਵਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਲੋਕ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਲੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੇ ਘਰ ਸਾਰੇ ਕਰਾਏ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਆਮਦਨ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕੌਂਸਲਾਂ ਅਮੀਰ-ਪੱਖੀ

ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਕਰਾਇਆ ਬਹੁਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ ਜਾਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਬੱਜਟ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਗਰੀਬ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਣ। ਜੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਾ ਭੀ ਮੁੜਨ ਤਾਂ ਨਾਸੀਂ ਹੁੰਦਾ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇਕ ਦੋ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਜੋ ਕਾਨਟਰੈਕਟਰ ਕਾਨਟਰੈਕਟ ਲਵੇ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ, ਉਸਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਰੇਟ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

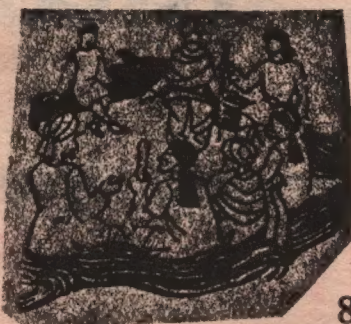
ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇਸ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਦਾ ਕਾਨਟਰੈਕਟਰ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਨੂੰ 18 ਡਾਲੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਬਜਾਏ 10 ਡਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਾ ਸਕੇਗਾ।

ਰੋਸ ਰੀਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਜੋ ਮੇਅਰ ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਲਈ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਗਾਂਹ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੌਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੇ ਬਰਖਲਾਫ਼ ਹਰ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਵਿਚ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਰੀ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਤਾ ਚਕਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੋਨ ਤੇ ਫੋਨ ਮਾਰੋ।

ਆਪਦਾ ਹਿਤ

ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ, 576-2307

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ

ਵੱਲੋਂ

ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

8 ਮਾਰਚ, 1987, ਐਤਵਾਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ,
ਵੈਨਕੂਵਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਕੂਲ

— 2600 ਈਸਟ ਬਰਾਡਵੇ (ਬਰਾਡਵੇ ਉਪਰ ਨਾਨਾਇਮੋਂ ਤੋਂ ਇਕ ਬਲਾਕ ਈਸਟ ਵੱਲ)

ਨਾਟਕ :

“ਹਵੇਲੀਆਂ ਤੇ ਪਾਰਕਾਂ”, “ਕਿਹਦਾ ਵਿਆਹ”

- “ਮਿਨੀ ਨਾਟਕ” ਛੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ
- ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਭੰਗੜਾ

ਟਿਕਟ : ਤਿੰਨ ਡਾਲਰ, (ਬਚੁਰਗਾਂ ਲਈ ਦੋ ਡਾਲਰ) — ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੱਚੇ ਮੁਫਤ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

270-9467 ਜਾਂ 581-3221

AIR-INDIA ANNOUNCES INDIA TWO WAYS.

We want to make it as convenient as possible for you to fly Air-India to India. So we suggest you leave any day of the week and choose

1. Fly to New York and connect with Air-India's 8:15 nightly departure for Delhi or Bombay.
2. Fly to London or Paris and pick up Air-India there.

AIR-INDIA
WE'RE YOUR AIRLINE

See your Travel Agent and make your reservations now.

GILL AUTO SALES

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼
'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

DLR #8220

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦੋ

ਸਿਰਫ ਇਸ ਵੀਕਇੰਡ 'ਤੇ ਹੀ ਸਪੈਸ਼ਲ
ਸੇਲ

ਐਤਕੀਂ ਕੁਝ ਕੁ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਸੇਲ 'ਤੇ ਹਨ
ਕੀਮਤਾਂ ਐਨੀਆਂ ਘੱਟ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰੇਕ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਸਾਰ ਹੀ ਖ਼ੀਦ
ਲਵੋਗੇ

ਸੋ ਇਸ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

ਆਉਣ ਸਾਰ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ, ਹਰ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਹਰ
ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤੀ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ

For Your Next New or Used
Car Contact Us. Best Value
For Used Car.

Contact :

P.S. Gill OR Surinder Singh

ਹਰ ਮੇਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਾਰ ਖ਼ੀਦਣ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਡਾਲਰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

QUALITY USED CARS

ALL QUALITY CARS, PICK UPS & VANS TO CHOOSE FROM

6138 KINGSWAY

(Between Gilly & Imperial)

Ph. 432-7333